

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-4-043 (Menfi Tespit/Muafiyet)
Karar Sayısı : 24-33/783-330
Karar Tarihi : 15.08.2024

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Burak SAĞLAM, Ali GEZBELİ, Rabia BALTAÇI,
Mehmet Emin GÜNER, Onur KAHYA

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Finansal Kurumlar Birliği
Temsilcisi: Av. Nilgün ŞAHBUDAK
Tunalı Hilmi Cad. Bülten Sok. 14/8 Kavaklıdere/ANKARA

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı ile Finansal Kurumlar Birliği üyesi finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin veri paylaşımı uygulamasına 5 yıl süreyle tanınan ve süresi sona eren bireysel muafiyetin yenilenmesi talebi, söz konusu kararın verildiği tarihte Finansal Kurumlar Birliği üyesi olmayan ancak 04.03.2021 tarihinde kabul edilen 7292 sayılı Kanun ile Finansal Kurumlar Birliğine üye olma zorunluluğu getirilen Varlık Yönetimi ve Tasarruf Finansmanı teşebbüslerinin de söz konusu veri paylaşımı uygulamasına dâhil olmasına yönelik menfi tespit belgesi verilmesi ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin finansman (kredi) kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımının paylaşılmasına yönelik bireysel muafiyet tanınması talebi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 19.09.2023 tarih ve 42638 sayı ile intikal eden ve Finansal Kurumlar Birliği (FKB) tarafından yapılan bildirimde özetle; FKB tarafından finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı pazarlarında bazı istatistiki verilerin toplanması ve yayımlanması faaliyetine menfi tespit verilmesi ve/veya bireysel muafiyet tanınması talep edilmiştir. Söz konusu başvurunun değerlendirilmesi için FKB'den 26.10.2023 tarih ve 75544 sayı ile bilgi talep edilmiş, bu bilgiler 06.12.2023, 02.07.2024 ve 30.07.2024 tarih ve 45725, 53427 ve 54573 sayılı yazılar ile Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. İlaveten, bildirimle ilişkin inceleme sürecinde FKB yetkilileri ile 11.07.2024 tarihinde çevrimiçi bir görüşme gerçekleştirilmiştir. Konuya ilişkin olarak düzenlenen 31.07.2024 tarih ve 2023-4-043/MM sayılı Muafiyet-Menfi Tespit Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da;
1. Varlık Yönetimi şirketleri açısından mali veriler, muhtelif bilgiler ve sektör özet raporu; Tasarruf Finansmanı şirketleri bakımından ise muhtelif bilgileri içeren verilerin (tasarruf fon havuzu verisi hariç olmak üzere) üçer aylık periyotlarla 45 gün eskitilerek ve konsolide olarak Finansal Kurumlar Birliği tarafından paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi

tespit belgesi verilebileceği, öte yandan Tasarruf Finansmanı şirketleri bakımından muhtelif bilgiler içerisinde yer alan tasarruf fon havuzu verisi ile mali verilerin üçer aylık periyotlarla 45 gün eskitilerek ve konsolide olarak Finansal Kurumlar Birliği tarafından paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilemeyeceği, ancak söz konusu uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınabileceği,

2. Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı uyarınca 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınan;

- Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketleri bakımından aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı ve Alacaklar AL-100 Raporu,
- Faktoring şirketleri bakımından finansman (kullandırım) tutarı,
- Finansman şirketleri bakımından yeni açılan finansman kredileri

verilerinin Finansal Kurumlar Birliği tarafından birer aylık periyotlarla 45 gün eskitilerek ve konsolide olarak paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bununla birlikte söz konusu uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınabileceği,

3. Aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı verisinin paylaşımına, vade ve para birimi bakımından diğer verilerle aynı periyotta paylaşım yapılabilecek olmakla birlikte, faiz verisinin ortalama değeri baz alınmak üzere paylaşım periyodunun 3 ay olarak belirlenmesi koşuluyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınabileceği,
4. Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketlerine ilişkin finansman kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımını gösteren verilerin birer aylık periyotlarla ve 45 gün eskitilerek konsolide olarak paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bununla birlikte finansman kullandırım tutarlarının faiz verisinin ortalama değeri baz alınmak üzere 3 aylık periyotlarla ve 45 gün eskitilerek konsolide olarak paylaşılması koşuluyla ilgili uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınabileceği,
5. Yukarıdaki bentlerde bireysel muafiyet tanınabileceği belirtilen veri paylaşım faaliyetleri kapsamında muafiyetin bir şartı olarak söz konusu verilerin paylaşımına ilişkin nitelikli bir teknik altyapının gerekçeli kararın tebliğinden itibaren (en çok 12 ay içinde) oluşturulması ve durumun Rekabet Kurumuna tevsik edilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. İlgili Teşebbüs Birliği

G.1.1. Finansal Kurumlar Birliği

- (4) Türkiye ekonomisinin üretim, satış ve tüketim kanallarında yer alan finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansmanı sektörlerinin çatı kuruluşu olan FKB, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu'nun (6361 sayılı Kanun) 40. maddesi çerçevesinde kurulmuştur¹. FKB, anılan madde çerçevesinde tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olarak nitelenmektedir. 6361 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrasında aşağıdaki hüküm yer bulmaktadır:

“Şirketler² ve 5411 sayılı Kanunun 143. maddesinde düzenlenen Varlık Yönetim Şirketleri ile BDDK'nın gözetim ve denetimine tabi diğer kuruluşlardan Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca uygun görülenler, tüzel kişiliği haiz ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan FKB'ye faaliyet izni aldıkları tarihten itibaren bir ay içinde üye olmak zorundadırlar”.

- (5) 6361 sayılı Kanun'un 41. maddesinde FKB'nin görev ve yetkileri düzenlenmektedir. Söz konusu maddede FKB'nin görev ve yetkileri şu şekilde sayılmaktadır:

“Birlik;

- a) Mesleğin gelişmesini temin etmek, üyelerin birlik ve dayanışmasını artırmak, eğitim, tanıtım ve araştırma faaliyetlerinde bulunmakla,*
- b) Meslek ilkelerini belirlemek suretiyle üyelerin birlik ve mesleğin gerektirdiği disiplin içinde ekonominin ihtiyaçlarına uygun olarak çalışmalarını sağlamakla,*
- c) Üyelerinin uyacakları meslek ilkeleri ve standartlarını belirlemekle,*
- d) İlgili mevzuat uyarınca alınan kararlar ile Kurumca alınması istenilen tedbirleri üyelerine duyurmakla,*
- e) Üyeleri arasında haksız rekabeti önlemek amacıyla gerekli her türlü tedbiri almak ve uygulamakla,*
- f) Üyelerin ilan ve reklamlarında uyacakları esas ve şartları tür, şekil, nitelik ve miktarı itibarıyla tespit etmekle,*
- g) Üyelerinin ortak menfaatlerini ilgilendiren konularda yönetim kurulu kararına istinaden dava açmakla,*
- h) Üyeleri arasında ortak projelere ilişkin iş birliğini temin etmekle,*
- i) Bu Kanunda sayılan diğer görevleri yerine getirmekle görevli ve yetkilidir.”*

- (6) 25.07.2013 tarih ve 28718 sayı ile Resmi Gazete'de yayımlanan Finansal Kurumlar Birliği Statüsü'nün (Statü) 4. maddesinde FKB'nin görev ve yetkilerine ilişkin olarak aşağıdaki hüküm bulunmaktadır:

“Birliğin amacı, üyelerinin müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, serbest piyasa ekonomisi ve tam rekabet ilkeleri çerçevesinde, sektörlerin düzenleme ilke ve kuralları doğrultusunda şirketlerin hak ve menfaatlerini savunmak, sektörlerin

¹ 21.11.2012 tarihinde kabul edilen 6361 sayılı Kanun, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerini kapsama alırken, 04.03.2021 tarihinde kabul edilen 7292 sayılı Kanun ile, 6361 sayılı Kanun'un kapsamına tasarruf finansmanı şirketleri de dâhil edilmiş, varlık yönetim ve tasarruf finansmanı şirketlerinin de Birliğe üye olma zorunluluğu gelmiş, Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketler Birliğinin adı Finansal Kurumlar Birliği olarak değiştirilmiştir.

² Finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansmanı şirketleri.

büyümesi, sağlıklı olarak çalışması, ilgili mesleklerin gelişmesi ve rekabet gücünün artırılması amacıyla çalışmalar yapmaktır. (...)

- (7) Öte yandan 6361 sayılı Kanun'un 42. maddesinin üçüncü fıkrasında FKB tarafından alınan kararların uygulanması, idari yaptırımlara bağlanmaktadır:

“Birliğin aldığı genel ya da özel nitelikteki karar ve tedbirlere zamanında ve tam olarak uymayan üyelerine Birlik yönetim kurulunca bin Türk Lirasından on bin Türk Lirasına kadar idari para cezası verilir.”

- (8) Anılan hüküm uyarınca FKB kararlarının gereğinin tesis edilmediği durumlarda, sorumlulara yönelik olarak idari yaptırım mekanizmasının yürütüleceği görülmektedir.
- (9) Yönetim merkezi İstanbul'da olan FKB'nin; Statü'nün 6. maddesi çerçevesinde iki farklı organı bulunmakta olup sektörde faaliyet gösteren şirketler arasından yapılacak seçim ile teşekkül eden bu organlar, FKB'nin karar organı olan Genel Kurul ile yürütme organı olan Yönetim Kuruludur. FKB'nin, birlik organlarının dışında Genel Sekreterlik ve Sektör Temsil Kurulları (STK) da bulunmaktadır.

Tablo 1: FKB Üye Sayısı (2017-2023)

Üye Şirketler	Üye Sayısı						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 ³
Finansal Kiralama Şirketleri	25	23	23	22	22	21	20
Factoring Şirketleri	60	58	56	56	52	49	48
Finansman Şirketleri	14	14	15	15	18	20	23
Varlık Yönetim Şirketleri	15	19	20	18	22	23	27
Tasarruf Finansmanı Şirketleri	0	0	0	0	0	6	6
TOPLAM	114	114	114	111	114	119	124

Kaynak: Bildirim Formu ve <https://www.fkb.org.tr/uyelerimiz/birlik-uyeleri/ae/>

- (10) Tablo 1'den de görüleceği üzere 2023 yılı itibarıyla 20 adedi finansal kiralama, 48 adedi faktoring, 23 adedi finansman, 27 adedi varlık yönetim ve 6 adedi tasarruf finansmanı şirketi olmak üzere hâlihazırda FKB'nin 124 üyesi bulunmaktadır.
- (11) Hâlihazırda FKB'nin Yönetim Kurulu üyelerinin listesine ise aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

³ 2023 yılı özelinde Tasarruf Finansman ile Varlık Yönetim Şirketleri bakımından FKB'nin sitesinde yer alan veriler dikkate alınmıştır.

Tablo 2: FKB Yönetim Kurulu Üyeleri

Üye	Şirket Adı	Görevi
Ali Emre BALLI	Adil Varlık Yönetim AŞ	Yönetim Kurulu Başkanı
Coşkun ÇABUK	Halk Finansal Kiralama AŞ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Gökmen ONBULAK	Mercedes Benz Kamyon Finansman AŞ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Selahattin SÜLEYMANOĞLU	Halk Faktoring AŞ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Eyüp AKBAL	Fuzul Tasarruf Finansman AŞ	Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Fatma Nurcan TAŞDELENLER	Arena Finans Faktoring AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Gamze Halide BERBEROĞLU	TEB Finansman AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Mahir ORAK	Birevim Tasarruf Finansman AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Mehmet ŞEN	Sümer Varlık Yönetim AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Oğuz ÇANERİ	De La Ge Landen Finansal Kiralama AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Önder DEMİRKURT	Doğru Varlık Yönetim AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Mustafa Mutlu ÇALIŞKAN	Emin Evim Tasarruf Finansmanı AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Şahismail ŞİMŞEK	İş Faktoring AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Tanju Fatih TORUN	Yapı Kredi Finansal Kiralama AO	Yönetim Kurulu Üyesi
Volkan DÖŞOĞLU	ALJ Finansman AŞ	Yönetim Kurulu Üyesi
Kaynak: Bildirim Formu		

G.2. Sektöre İlişkin Bilgiler

G.2.1. Genel Düzenleyici Çerçeve

- (12) FKB üyesi kuruluşlara ilişkin en temel hukuki düzenleme 6361 sayılı Kanun olmakla birlikte, ilgili kanun yürürlüğe girmeden önce finansal kiralama şirketlerinin kuruluş ve faaliyetleri 3226 sayılı Finansal Kiralama Kanunu; faktoring ve finansman şirketlerinin kuruluş ve faaliyetleri ise 90 sayılı Ödünç Para Verme İşleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir. Her bir şirket türü için ayrı hukuksal düzenlemelerin olduğu, bu yasal düzenleme şeklinin finansal sektörde meydana gelen değişiklikler ve uygulamada ortaya çıkan ihtiyaçlar çerçevesinde ilgili şirketlerin güvenilir ve etkin bir şekilde faaliyet göstermelerinde anılan düzenlemelerin yeterli olmadığı gerekçesi ile söz konusu kanun ve kanun hükmünde kararnameler yürürlükten kaldırılmış ve 6361 sayılı Kanun kabul edilerek ilgili şirketlerin kuruluş ve faaliyetleri tek Kanun kapsamında düzenlenmiştir⁴.
- (13) Finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı şirketlerinin faaliyet gösterebilmek için Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan (BDDK) kuruluş ve faaliyet izni almaları gerekmektedir. Bu çerçevede kurulan finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansmanı şirketleri 6361 sayılı Kanunun 9. maddesinin (a) bendi uyarınca ana faaliyet konuları dışında hiçbir faaliyette bulunamamaktadır. Ayrıca FKB üyesi kuruluşların 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre menkul kıymet ihracı, uluslararası piyasalardan ödünç para alınması, genel esaslar dâhilinde ortak ve ortaklıklarından, bankalardan, para piyasalarından ve organize piyasalardan fon sağlanması hariç olmak üzere mevduat veya başkaca bir ad altında bir ivaz karşılığı para toplamaları 6361 sayılı Kanun'un 9. maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yasaklanmaktadır.

⁴ <http://www2.tbmm.gov.tr/d24/1/1-0601.pdf>, Erişim Tarihi: 15.01.2018.

- (14) 6361 sayılı Kanun'un 40. maddesinin birinci fıkrası ile hüküm altına alınmak suretiyle finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansmanı ve varlık yönetimi şirketlerinin faaliyet izni almalarının ardından bir ay içerisinde FKB'ye üye olmaları zorunluluğu getirilmiştir. İlaveten 6361 sayılı Kanun ile tasarruf finansmanı şirketleri ve varlık yönetim şirketleri⁵ ile BDDK gözetim ve denetimine tabi diğer kuruluşlar arasından BDDK tarafından uygun görülen şirketlere yönelik olarak da FKB'ye üye olması zorunluluğu tayin edilmiştir.
- (15) 6361 sayılı Kanun'un 17. maddesinin birinci fıkrasında, ilgili kanun kapsamında gerçekleştirilecek gözetim ve denetimden sorumlu makamın BDDK olduğu, bu sebeple BDDK'nın FKB üyesi şirketlerden her türlü bilgi ve belgeyi talep etme hakkına sahip olduğu belirtilmekte ve FKB üyesi şirketler BDDK meslek personeli tarafından yapılacak denetimlerde istenilen her türlü bilgi ve belgeyi vermekle, defter ve belgeleri ibraz etmekle ve incelemeye hazır tutmakla yükümlü kılınmaktadır.
- (16) 6361 sayılı Kanun'un 14. maddesi kapsamında, FKB üyelerinin, maruz kaldıkları risklerin izlenmesi, kontrolünün sağlanmasına yönelik olarak faaliyetlerinin yapısı ve kapsamıyla uyumlu ve değişen koşullara uygun bir şekilde yeterli ve etkin bir sistem kurma ve işletme yükümlülüklerinin bulunduğu, bu çerçevede kurulan sistemlere yönelik olmak üzere yeterlilik ve etkinlik değerlendirmelerinde bulunma, tedbirler alma ve sistemlerin işleyişine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisinin ise BDDK'da olduğu belirtilmektedir.
- (17) 6361 sayılı Kanun'un 14. maddesinin üçüncü fıkrasında, şirketlerin Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tüm işlemlerini gerçek mahiyetlerine uygun surette muhasebeleştirmek, finansal raporlarını bilgi edinme ihtiyacını karşılayabilecek biçim ve içerikte, anlaşılır, güvenilir ve karşılaştırılabilir, denetime, analize ve yorumlamaya elverişli, zamanında ve doğru şekilde düzenleme yükümlülüğü getirilmektedir. İlave olarak 6361 sayılı Kanun'un 14. maddesinin dördüncü fıkrası aşağıda yer verilen hükmü haizdir:

“Şirket, şekil ve kapsamı Kurumca belirlenen mali tablolar ve istatistiki bilgileri istenilen süre ve yöntemlerle Kuruma göndermek zorundadır.”

G.2.2. FKB Üyesi Teşebbüsler

- (18) 6361 sayılı Kanun'un düzenlediği finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansmanı ve varlık yönetim şirketlerinin faaliyetleri hakkında açıklamalara sırasıyla aşağıdaki başlıklarda yer verilmektedir.

G.2.2.1. Finansal Kiralama Şirketleri

- (19) Finansal kiralama işlemlerinin içeriğinin ortaya konulmasında öncelikle söz konusu işlemlerin adi nitelikteki kiralama işlemlerinden farklarının ortaya konulması faydalı olacaktır. Bu kapsamda aşağıda yer alan tabloda adi kiralama ile finansal kiralama işlemleri arasındaki farklılıklara yer verilmektedir.

⁵ Ayrıca varlık yönetim şirketlerinin kuruluş ve faaliyet esasları 14.07.2021 tarihli “Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları ile Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmelik”te düzenlenmiştir.

Tablo 3: Adi Kira İle Finansal Kiralama İşlemlerinin Özelliklerinin Karşılaştırılması

Adi Kira İşlemleri	Finansal Kiralama İşlemleri
Kiralanan mal kiralayan tarafından seçilir.	Kiralanan mal kiracı tarafından seçilir.
Kısa vadeli (12 aydan az).	Kiralama süresi amortisman süresine yakın veya eşittir.
Kiralanan mal mutlaka iade edilir.	Sözleşme süresi sonrasında kiraya konu mal sembolik bir bedelle kiracı tarafından satın alınabilir.
Kira bedeli mal bedelinden oldukça düşüktür.	Kira bedeli mal bedeline yakın veya eşittir (finansman özelliği).
Kaynak: 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı Kurul kararı	

- (20) Yukarıda açıklanan özelliklerden de görüldüğü üzere, finansal kiralama işlemleri adi kira işlemlerinden belirli noktalardan ayrılmaktadır. Örneğin; finansal kiralama işlemleri içerisinde kira bedeli kiralanan ürünün maliyetine yakın, eşit ve kimi zaman finansman maliyeti nedeniyle ürünün maliyetinden fazlayken, adi kiralama işlemlerinde kira bedeli piyasada oluşan talep ve arz uyarınca tayin edilir. Bir başka örnek olarak; finansal kiralama süresinin kiralamaya konu edilecek ürünün amortisman⁶ süresine eşit olabileceği ancak adi kiralamada kiralamaya konu ürünün amortisman süresinden kısa olduğu görülmektedir. Bu sebeple de finansal kiralama işlemleri orta vadeli finansman aracı olarak kullanılmaktadır.
- (21) Finansal kiralama işlemi, 6361 sayılı Kanun'un "Tanımlar" kısmında, finansal kiralama sözleşmesine dayanması koşuluyla, 6361 sayılı Kanun veya ilgili mevzuat uyarınca yetkilendirilen kişiler tarafından, bir ürünün finanse edilmesi amacı gözetilerek hazırlanan ve ilgili ürünün mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi veya kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alması hakkı tanınarak sonuçlanabilen, ayrıca kiralama süresinin ilgili ürünün ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsayan veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının ilgili ürünün rayiç bedelinin yüzde doksanından daha büyük bir değere tekabül ettiği işlemler olarak tanımlanmaktadır.
- (22) Finansal kiralama işleminin gerçekleştirilebilmesi için ön koşul olarak düzenlenen finansal kiralama sözleşmelerinin tanımı 6361 sayılı Kanun'un 18. maddesinin birinci fıkrasında şu şekilde yapılmaktadır:

"Finansal kiralama sözleşmesi; kiralayanın⁷, kiracının⁸ talebi ve seçimi üzerine üçüncü bir kişiden veya bizzat kiracıdan satın aldığı veya başka suretle temin ettiği veya daha önce mülkiyetine geçirmiş bulunduğu bir malın zilyetliğini, her türlü faydayı sağlamak üzere kira bedeli karşılığında, kiracıya bırakmasını öngören sözleşme[dir]."

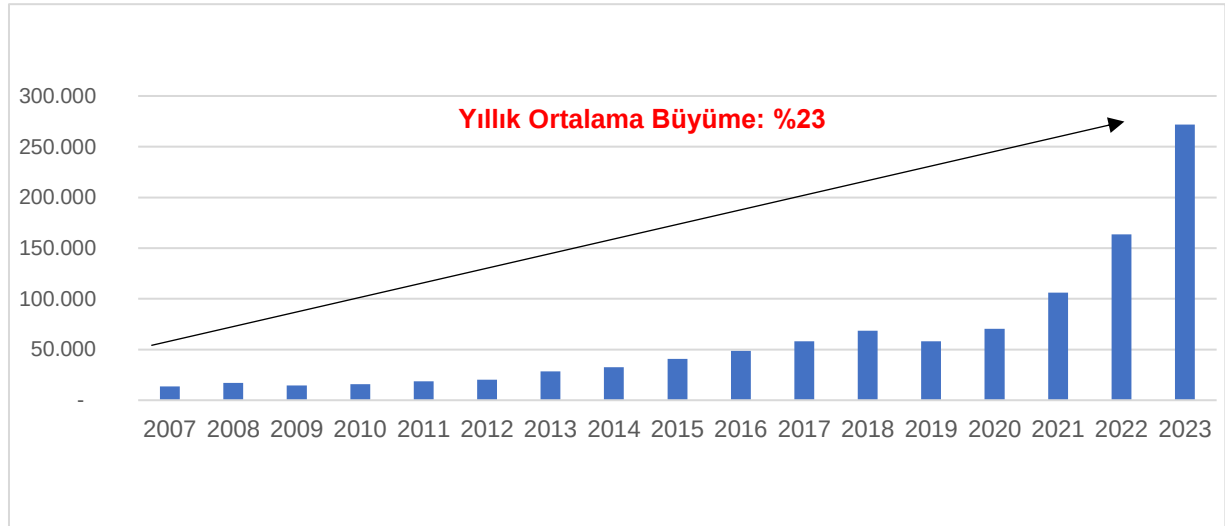
⁶ VUK, m.313/1: "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edevat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin, bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder."

⁷ 6361 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 3. maddesine göre "Kiralayan: Katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile finansal kiralama şirketlerini" ifade etmektedir.

⁸ Medeni Kanun anlamında fiil ehliyetine sahip olan şahıs firmaları, her türlü ortaklıklar ve serbest meslek mensupları finansal kiralama sözleşmelerinde kiracı olabilirler.

- (23) 6361 sayılı Kanun'un 19. maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde fikri ve sınai haklar hariç olmak üzere, her türlü taşınır ve taşınmaz mallar, finansal kiralama sözleşmesine konu edilebilmektedir.
- (24) Finansal kiralama sözleşmeleri, satın almalı (finansal kiralama) ve satın almasız (operasyonel kiralama) finansal kiralama sözleşmeleri olarak iki farklı sınıfa ayrılmaktadır. Finansal kiralamayı operasyonel kiralamadan ayıran temel husus finansal kiralamada finansal kiralama sözleşmesi, finansal kiralamaya konu unsurların sözleşmenin sonunda kiracıya satılması şeklinde düzenlenmekte, bu kapsamda finansman giderleri ve mal bedeli kiracı tarafından sözleşme süresi boyunca kira bedeli olarak kiralayana ödenmektedir. Böylece kiracı malı satın almaya yönlendirilmiş olmaktadır. BDDK Faaliyet Raporlarına göre⁹ finansal kiralamanın Türkiye'deki gelişimi incelendiğinde, toplam aktifleri itibarıyla finansal kiralama şirketleri 2021 yılında %50,84 oranında, 2022 yılında %54,3 oranında ve 2023 yılında %66,2 oranında büyümeye kaydetmiştir. BDDK gözetiminde bulunan kuruluşlar içerisinde finansal kiralama şirketlerinin finansal sektör içerisindeki payının ise 2019'dan bu yana %1 seviyesinde seyrettiği görülmektedir. Türkiye'de finansal kiralama şirketlerinin toplam aktif büyüklüklerine aşağıdaki grafikte yer verilmektedir:

Grafik 1: Türkiye'de Faaliyet Gösteren Finansal Kiralama Şirketlerinin Yıllara Göre Aktif Büyüklüğü (Milyon TL)¹⁰

- (25) Grafik 1 incelendiğinde, finansal kiralama sektörünün yıllar itibarıyla genel olarak büyüme eğiliminde olduğu ve finansal kiralama şirketlerinin aktif büyüklükleri bakımından 2006 ile 2023 yılları arasında gerçekleşen yıllık ortalama büyümenin %23 olduğu söylenebilecektir. Finansal kiralama işlemlerinde faaliyet gösteren teşebbüslerin net kira alacakları baz alınarak hesaplanan pazar payı bilgileri ise aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

⁹ Kaynak: <https://www.bddk.org.tr/KurumHakkinda/Detay/23>, Erişim Tarihi: 02.05.2024

¹⁰Kaynak: <https://www.fkb.org.tr/raporlar-ve-yayinlar/raporlar/birlik-konsolide-raporlari/> Erişim Tarihi: 02.05.2024

Tablo 4: Türkiye Pazarında Faaliyet Gösteren Finansal Kiralama Şirketlerinin Yıllara Göre Net Kira Alacakları Üzerinden Hesaplanan Pazar Payları (%)

Şirketin Adı	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yapı Kredi Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İş Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Finans Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Garanti Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bnp Paribas	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Aklease	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Burgan Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Vakıf Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ziraat Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Halk Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Siemens Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Alease	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Deniz Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Arı Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ing Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	100	100	100	100	100	100

Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı

- (26) İlgili tablodan görülebileceği üzere finansal kiralama pazarında banka iştiraklerinin baskın bir yapı sergilemekte olduğu görülmektedir.

G.2.2.2. Faktoring Şirketleri

- (27) Faktoring kısaca, firmaların sahip olduğu alacak haklarını faktoring firmalarına temlik ederek finansman sağladıkları işlemidir. Diğer bir ifade ile faktoring hizmeti almak isteyen müşteri, borçlularıyla arasındaki mal veya hizmet satışlarından olması kaydıyla, mevcut ve gelecekteki alacaklarını topluca faktoring şirketine devretmekte, bu suretle alacağının zamanında yahut hiç tahsil edilememesi riskini bertaraf etmektedir. Bu çerçevede faktoring işlemlerinin temel olarak finansman, garanti ve tahsilat olarak üç farklı işlevi bulunduğu görülmektedir.
- (28) Faktoring işlemlerinin en önemli işlevi finansman özelliği göstermesidir. Söz konusu işlev ön ödeme (avans) sistemi ile hayata geçmektedir. Başka bir deyişle bu sistemde alacaklarını temlik eden müşterinin alacağı normalde vade gününde muaccel olmaktadır. Ancak faktoring şirketi, müşterisince alacak hakkı fatura ibrazı ile ispat edildiği anda fatura bedelinin genellikle %80-90'lık kısmını müşterisine peşin ödemektedir. Bu şekilde müşteri, vade gelmeden alacağının %80-90'lık kısmına kavuşarak finansman elde etmektedir.
- (29) Faktoring özellikle KOBİ'lerin¹¹ nakit akışlarını kolaylaştırması bakımından söz konusu teşebbüslere işletme sermayesi ve likidite sağlamaktadır. Faktoring şirketi borçlunun

¹¹ Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmelerin Tanımı, Nitelikleri ve Sınıflandırılması Hakkında Yönetmeliğin 4 maddesinin (b) bendinde KOBİ'ler; 250 kişiden az yıllık çalışan istihdam eden ve yıllık net satış hasılatı veya mali bilançosundan herhangi biri 250 milyon Türk Lirasını aşmayan ve Yönetmelikte mikro işletme, küçük işletme ve orta büyüklükteki işletme olarak sınıflandırılan ekonomik birimleri veya girişimler olarak tanımlanmıştır.

ödeyememe riskini üstlenerek alacaklıya garanti hizmeti sunmaktadır. Kredi alma süreci ile karşılaştırıldığında faktoring işlemleri sürecin hızlı ilerlemesi ve belge ibrazı gibi prosedürler bakımından kolaylıklar sağlamaktadır. İlave olarak faktoring şirketleri, işletmelere verdiği tahsilat hizmetleri ile tahsilatı zamanında ve daha az masrafla gerçekleştirebilmektedir. Faktoring sözleşmeleri 6361 sayılı Kanun'un 38. maddesinde;

"[Faktoring sözleşmeleri] mal veya hizmet satışından doğmuş fatura ile tevsik edilen alacaklar ile Kurulca [Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu] belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde tevsik edilebilen mal veya hizmet satışına bağlı doğacak alacakları devir almak suretiyle, faktoring şirketinin müşterisine sağladığı tahsilat, borçlu ve müşteri hesaplarının tutulmasının yanı sıra finansman veya faktoring garantisi fonksiyonlarından herhangi birini ya da tümünü içeren sözleşmedir."

şeklinde tanımlanmaktadır.

- (30) Türkiye'deki faktoring sektörünün seyri incelendiğinde ise 1990-2023 yılları arasında faktoring şirketlerinin cirolarında meydana gelen değişimin yıllık ortalama %19 olduğu görülmektedir. Bununla birlikte 2018-2023 yılları arasında faktoring işlemlerinden kaynaklı yurtiçi ve yurtdışı ciro bilgilerine ve bunların yıllık değişim oranlarına ilişkin tabloya aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 5: Türkiye'de Faktoring Ciro Verileri

Yıl	Ciro (Milyon Dolar)		Yıllık Değişim (%)	
	Yurtiçi	Yurtdışı	Yurtiçi	Yurtdışı
2018	25.678	5.137	-24,03	-30,01
2019	21.060	3.411	-17,98	-33,60
2020	20.449	2.825	-2,90	-17,18
2021	15.598	2.440	-23,72	-13,63
2022	22.305	3.383	43,00	38,65
2023	27.048	2.441	21,26	-27,85

Kaynak: https://www.fkb.org.tr/Sites/1/upload/files/Faktoring_Sektoru_Ozet_Finansal_Veriler_2023_12-3871.pdf Erişim Tarihi: 02.05.2024

- (31) Tablo 5'te yer alan veriler incelendiğinde Türkiye'deki faktoring şirketlerinin elde ettiği cironun son beş yıl içerisinde yurtiçi ve yurtdışında düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir. Bu çerçevede faktoring piyasasında gerçekleşen büyümeyi hangi değişkenlerin etkilediği incelendiğinde özellikle enflasyonun, döviz kurlarının, ticari kredilere uygulanan faiz oranlarının ve gösterge faizlerinin etkin rol oynadığı görülmektedir¹². Bu bağlamda faktoring sektörü dünyadaki ekonomik belirsizliklerden önemli derecede etkilenmektedir.
- (32) Faktoring hizmetlerinde faaliyet gösteren şirketlerin ciroları baz alınarak hesaplanan son beş yıla ilişkin pazar payı verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

¹² Türkiye'de Faktoring Sektörü, TürkRating, 2024, <https://www.fkb.org.tr/raporlar-ve-yayinlar/raporlar/faktoring-sektor-raporlari/>, Erişim Tarihi: 02.05.2024.

Tablo 6: Türkiye'deki Faktoring Şirketlerinin Yıllar İtibarıyla Ciro Miktarlarına Göre Hesaplanan Pazar Payları (%)

Şirket Adı	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yapı Kredi Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Vakıf Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
VDF Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İş Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Garanti Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TEB Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Finans Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Deniz Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Halk Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tam Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Çağdaş Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Destek Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kapital Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ulusal Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Fiba Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Diğer	22	21	17	16	11	12
Toplam	100	100	100	100	100	100

Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı

- (33) Tablo incelendiğinde finansal kiralama pazarında olduğu gibi faktoring pazarında da banka iştiraklerinin pazarda güçlü konumda olduğu gözlenmektedir. Türkiye'de Faktoring Sektörü Raporu'na göre¹³ banka iştiraki veya banka ilişkili konumundaki faktoring şirketleri, birçok konuda orta-küçük ölçekli faktoring şirketlerine göre rekabette avantaj sahibidir. Bu şirketler sahip oldukları banka ilişkileri ile ilgili bankanın hem şube açısından faydalanabilmekte hem de ihtiyaçları kadar kredi sağlayabilmektedirler. Diğer şirketlerde ise uygun koşullu krediye erişim önemli bir sorun olarak ortaya çıkmaktadır.
- (34) BDDK Faaliyet Raporlarına¹⁴ göre 2018-2023 yılları arasında faktoring şirketlerinin toplam finansal sektör içerisindeki payı %0,6-%0,8 arasında değişkenlik göstermektedir.

G.2.2.3. Finansman Şirketleri

- (35) Finansman işlemleri ile finansman şirketleri, genel anlamda taşıt ve gayrimenkullerin satın alınması aşamasında tüketicilere finansman sağlamaktadırlar. Bu çerçevede temel finansman şirketlerinin iki fonksiyonunun olduğu görülmekle beraber taşıt ve gayrimenkul finansmanın birbirine kıyasla bazı farklılıklar taşıdığı ifade edilmelidir. Örnek vermek gerekirse, taşıtlara yönelik finansman hizmeti veren şirketler hizmetlerini marka bazında gerçekleştirmektedir, diğer bir ifade ile bir finansman şirketi ancak anlaşmalı olduğu araç firmasının satışlarına yönelik olarak finansman sağlamaktadır. Zira şirketin temel motivasyonu kendi markası olan araçların satışlarını arttırmaya çalışmaktır. Öte taraftan gayrimenkul finansmanı alanında ise taşıt finansmanının aksine gayrimenkul finansman şirketleri herkese finansman sağlayabilmektedir.
- (36) Finansman sözleşmeleri 6361 sayılı Kanun'un "Finansman Sözleşmesi" başlıklı 39. maddesi ile düzenlenmektedir. Söz konusu düzenleme finansman sözleşmelerini;

¹³ Türkiye'de Faktoring Sektörü, TürkRating, 2014, s.23, <https://www.fkb.org.tr/raporlar-ve-yayinlar/raporlar/factoring-sektor-raporlari/>, Erişim Tarihi: 02.05.2024.

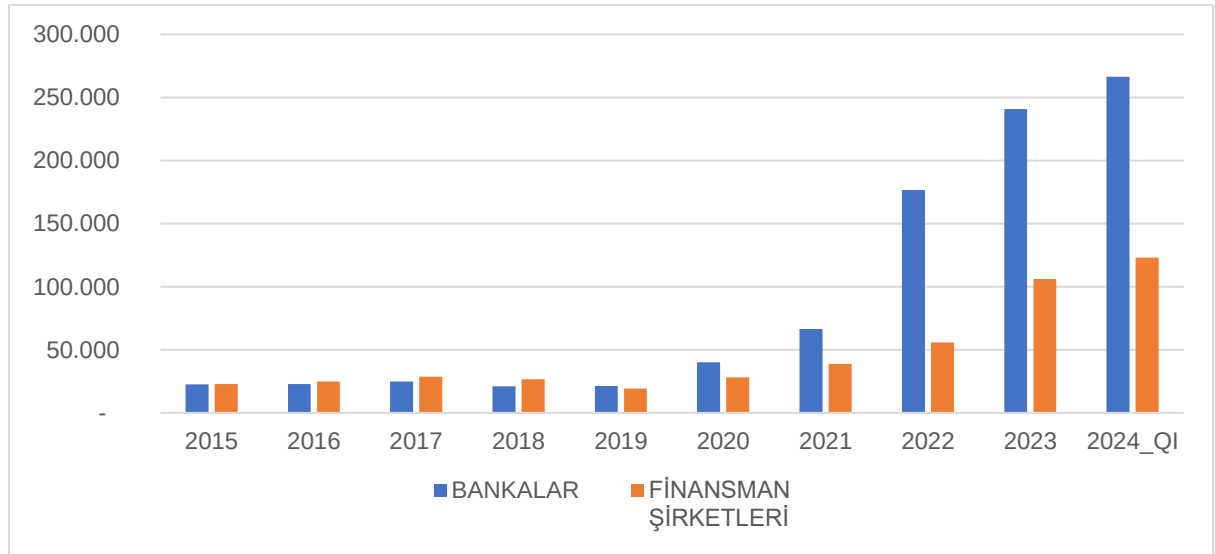
¹⁴ <https://www.bddk.org.tr/KurumHakkinda/Detay/23>, Erişim Tarihi: 30.07.2024.

“Finansman sözleşmesi, her türlü mal veya hizmet alımının, malı veya hizmeti satın alan gerçek veya tüzel kişinin nam ve hesabına mal veya hizmetin teslim veya temini ile birlikte doğrudan satıcıya ödeme yapılması suretiyle kredilendirilmesini öngören sözleşmedir.”

şeklinde tanımlamaktadır.

- (37) Finansman şirketlerinin finansman hizmetlerine, bankaların araç ve konut kredileri alternatif teşkil edebilmektedir. Diğer taraftan bankaların maliyetleri daha düşük olduğu için finansman sözleşmelerine göre daha düşük faiz oranları ile kredi verebilmektedirler. Ancak finansman şirketleri bankalara nazaran daha hızlı kredi verebildikleri için müşteriler açısından tercih sebebi olabilmektedir. İkame hizmetler olarak görülebilecek banka ile finansman şirketlerinin sağladığı taşıt kredilerinin birbirine kıyasla ne seviyede gerçekleştiğinin görülmesi için 2014 ila 2023 yıllarında ve 2024 yılı 1. çeyreğinde gerçekleşen taşıt kredilerinin toplam tutarına aşağıdaki grafikte yer verilmektedir:

Grafik 2: Bankalar ve Finansman Şirketleri Tarafından Sağlanan Taşıt Kredileri (Milyon TL)

Kaynak: <https://www.fkb.org.tr/raporlar-ve-yayinlar/raporlar/finansman-sirketleri-sektor-raporlari/>, E.T.: 02.05.2024

- (38) FKB internet sitesinde üçer aylık periyotlar halinde yayımlanan ve taşıt kredileri miktarlarını gösteren veri setlerinden oluşturulan grafikten de görülebileceği üzere, gerek bankalar gerekse finansman şirketleri tarafından sağlanan taşıt kredileri artış eğiliminde olup banka grubu taşıt kredilerinin artış oranları finansman şirketlerine oranla daha yüksek seyretmektedir. Öte taraftan FKB'nin çeyrek dönemlik periyotlar halinde yayımladığı *“Finansman Şirketleri Özet Finansal Veriler”* başlıklı veri setinde de finansman şirketleri tarafından sağlanan konut kredilerinin taşıt kredilerine nazaran daha düşük düzeyde kaldığı görülmektedir. Finansman hizmeti sağlayan teşebbüslerin bulundukları pazar içerisinde finansman kredi büyüklükleri temel alınarak hesaplanmış pazar payı verilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 7: Finansman Şirketlerinin Pazar Payları (%)

Şirket	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Orfin Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Koç Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Mercedes-Benz Finansman Türk AŞ - KAMYON	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Mercedes-Benz Finansman Türk AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Volkswagen Doğuş Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Turkcell Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TEB Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Koç Fiat Kredi Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ALJ Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
VFS Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Evkur Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Hemenal Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
DD Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Şeker Mortgage Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tırsan Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Türk Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Vodafone Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Quick Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ofis Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tom Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Doruk-Hepsi Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	100	100	100	100	100	100
Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı						

- (39) Tablodan görülebileceği üzere, faktoring ve finansal kiralama sektörlerine nazaran finansman şirketlerinin oluşturduğu pazar daha yoğunlaşmış bir yapı sergilemektedir. Söz konusu durum Bildirim Formunda finansman hizmetleri pazarının diğerlerinden farklı olarak belli alanlarda uzmanlaşmış yahut yalnızca belli sektörlerle finansman sağlayan teşebbüslerden oluşması ve satılan araçların değerlerinin ve adetlerinin yüksek olmasına bağlı olarak finansman ihtiyacının da yüksek olması ile açıklanmıştır. Diğer yandan Bildirim Formunda finansman şirketleri dışında mevduat bankalarının sunduğu tüketici kredileri, araç kredileri ve mortgage kredilerinin de aynı müşteri kitlesine hitap etmesi nedeniyle pazarda değerlendirilebilecek finansman kaynakları olduğu, yaklaşık 34 adet mevduat bankasının aktif olduğu bir pazar yapısı karşısında finansman şirketlerinin önemli bir pazar gücünün bulunduğunu söylemenin mümkün olmayacağı ifade edilmiştir.

G.2.2.4. Tasarruf Finansmanı Şirketleri

- (40) 21.11.2012 tarihinde kabul edilen 6361 sayılı Kanun, finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerini kapsama alırken, 04.03.2021 tarihinde kabul edilen 7292 sayılı Kanun ile 6361 sayılı Kanun'un kapsamına tasarruf finansmanı şirketleri de dâhil edilmiş, "6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri" kanununun ismi "6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanunu" olarak değiştirilmiş ve ilgili kanuna "Tasarruf Finansmanı Şirketleri" ile ilgili ayrıntılı hükümler eklenmiştir.
- (41) Tasarruf Finansmanı Şirketleri, 6361 Sayılı Kanun'a tabi olan, gerçek ve tüzel kişilerin konut, taşıt ve çatılı işyeri ihtiyaçlarını gidermek için müşterilerin öncelikle tasarruf etmesine aracılık eden, tasarruf fon havuzunu yöneten ve sözleşme kapsamında belirtilen şartları sağlayan müşterilere tahsisat yapılmasına aracılık eden şirketlerdir.

- (42) Tasarruf finansmanı faaliyeti, bir sözleşme kapsamında önceden belirlenmiş koşulların gerçekleşmesi şartıyla konut, çatılı iş yeri veya taşıtın edinimi için faizsiz finansman esaslarına göre belirli bir süre tasarruf edilmesi, müşterilere finansman kullandırılması ve toplanan tasarrufların yönetimi anlamına gelmektedir.
- (43) Tasarruf finansmanı sistemini bankalardaki kredi sisteminden ayıran en önemli özellik, müşterilere doğrudan ve hemen nakit kullandırımının söz konusu olmamasıdır. Müşterilerin tahsise hak kazanabilmesi belli bir tasarruf tutarına ulaşması ve sistemde belli bir dönem yer almasına bağlıdır. Ayrıca ev, taşıt ve çatılı iş yerini almak isteyen müşteri öncelikle satın almak istediği varlığı kendisi bulmakta ve ondan sonra ödeme doğrudan satıcıya yapılmaktadır.
- (44) Tasarruf finansmanı şirketlerinde sözleşmeler; Müşteri Bazlı Tasarruf Finansman Sözleşmesi ve Çekilişli Tasarruf Finansman Sözleşmesi olarak ikiye ayrılmaktadır.
- Müşteri Bazlı Tasarruf Finansman Sözleşmesi: Müşteri bazında bağımsız olarak düzenlenen tasarruf finansman sözleşmesinde tahsisat tarihi önceden belirlenmiştir. Peşinat ödeme zorunluluğu bulunmamakla birlikte yüksek peşinat ödeyenler daha erken tahsisata hak kazanabilmektedir. Mevzuatta ve sözleşmede belirlenen şartların gerçekleşmesinden sonra tasarruf finansman şirketleri müşterilere tahsisat yapar.
 - Çekilişli Tasarruf Finansman Sözleşmesi: Çekiliş grupları oluşturulmak suretiyle tasarruf finansman sözleşmeleri düzenlenir. Çekilişli sistemde bazı şirketler aylık ve bazı şirketler ise üçer aylık olmak üzere noter huzurunda çekiliş yapmaktadırlar. Şirketlerin gerçekleştirdikleri çekilişlerin tarihleri kendi sosyal medya hesapları aracılığıyla duyurulur. Çekilişte hak kazanan müşterilere zamanı gelince tahsisat yapılır ve borç bitinceye kadar müşterilerden aylık taksitler tahsil edilir.
- (45) Tasarruf finansmanı kapsamında finanse edilen varlıklar için kısmi ipotek veya rehin teminatı alınabilecek bir konut, çatılı işyeri veya taşıtın olması gerekmektedir. Tüm taksitlerin ödenmesi ve borcun bitmesiyle birlikte konut veya taşıt üzerindeki ipotek ve rehin kaldırılmaktadır.
- (46) Tasarruf finansmanı şirketleri, tasarruf sahiplerinin ek maliyet altına girmeden, kendi ödeme kapasitelerine göre faizsiz, peşinatsız ve kredisiz biçimde finansmana ulaşmasını sağlamaktadır. Müşterilere sağlanan diğer bir kolaylık ise ödeme güçlüğüne düşen müşterilerin taksitleri 6 aya kadar dondurma hakkına sahip olmasıdır. Ancak bu haktan yararlanan müşterilerin tahsisat süresi de dondurma süresi kadar ertelenmektedir.
- (47) 04.03.2021 tarihinde 6361 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik ile tasarruf finansmanı sektörü, BDDK'nın düzenleme ve denetimi yetkisi altına alınmıştır. Kanun'da getirilen şartlar ile beraber, sektörün denetimden yoksun olduğu dönemde faaliyete geçen çok sayıda tasarruf finansmanı şirketinin faaliyetlerine devam etme imkânı kalmamıştır¹⁵.
- (48) 6361 sayılı Kanun'a yeni kanun değişikliği ile eklenen "Tasarruf Finansman Şirketlerinin İntibak Süreci" başlıklı geçici 7. madde uyarınca; bu maddenin yürürlüğe girdiği 07.03.2021 tarihinde tasarruf finansmanı faaliyeti yürüten teşebbüslerin, yürürlük tarihinden itibaren bir ay içerisinde BDDK'ya başvuruda bulunmaları zorunlu tutulmuştur. Yapılan değişiklik ile şirketler mevcut durumunu en geç altı ay içinde

¹⁵ Bildirim Formu, s. 28.

Kanun hükümlerine uygun hâle getireceklerine veya müşteri hak ve menfaatlerini zarara uğratmadan tasfiye olacaklarına dair bir plan sunmakla yükümlü kılınmıştır. Tasarruf finansmanı şirketleri tarafından gerçekleştirilen bu başvurular sonucunda, BDDK'nın 01.07.2021 tarihli kararı ile intibak planı yeterli görülmeyen 21 tasarruf finansmanı şirketinin zorunlu tasfiyesine karar verilmiştir. İlaveten 6 şirketin BDDK tarafından iradi tasfiyeye yönlendirilmesi ve kalan 8 şirketten bazılarının birleşmesi sonucu 2023 yılı itibarıyla FKB üyesi tasarruf finansmanı şirketi sayısı 6'dır¹⁶. BDDK'nın 2023 Faaliyet Raporu'na göre ise tasarruf finansmanı şirketlerinin finansal sektör içerisindeki payı %0,10'dur.

G.2.2.5. Varlık Yönetim Şirketleri

- (49) Yukarıda da ifade edildiği üzere, 04.03.2021 tarihinde kabul edilen 7292 sayılı Kanun ile 6361 sayılı Kanun'un kapsamına tasarruf finansmanı şirketleri de dâhil edilmiş, varlık yönetim ve tasarruf finansmanı şirketleri için de FKB'ye üye olma zorunluluğu getirilmiştir. Varlık yönetim şirketleri "Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları İle Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmelik" in 3. maddesinde *"Kaynak kuruluşların alacakları ile diğer varlıklarının; satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermek üzere Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine göre izin alarak kurulan şirketler"* olarak tanımlanmıştır.
- (50) Varlık yönetim şirketleri; mevzuatında kaynak kuruluş olarak tanımlanan¹⁷ banka ve banka dışı finansal kuruluşların tahsili gecikmiş alacaklarının temlik alınması ve yeniden yapılandırılarak müşterilerin finansal sisteme yeniden kazandırılması amacıyla yönelik faaliyet göstermektedir.
- (51) Varlık yönetim şirketlerinin temel işi tahsili gecikmiş kredilerin tahsilat yönetimi olduğu için müşterilerine finansal yapılarına en uygun vade ve taksitlerle ödeme imkânı sunmaktadır. Varlık yönetim şirketleri aynı zamanda, borcunun kapanmasıyla finans sektöründe yeni kaynaklara erişme şansına kavuşan müşteriler için önemli bir sosyal katkı sunmaktadır.
- (52) Varlık yönetim şirketleri; kaynak kuruluşların ana faaliyet konularından doğan alacakları ve diğer varlıkları ile sigortacılık alanında faaliyet gösteren kaynak kuruluşların yalnızca kredi sigortası hizmetinden doğan alacaklarını devralabilmekte, devredebilmekte, devraldığı alacakları tahsil edebilmekte, varlıkları nakde çevirebilmekte veya bunları yeniden yapılandırarak devredebilmekte, alacakların tahsili amacıyla edindiği gayrimenkul veya sair mal, hak ve varlıkları işletebilmekte, kiralayabilmekte, teminata konu edebilmekte, devredebilmekte, bunlara yatırım yapabilmekte ve sağlanan finansman toplamının özkaynaklarının üç katını geçmemesi şartıyla alacaklarını tahsil etmek amacıyla borçlularına ilave finansman sağlayabilmektedir.
- (53) BDDK raporlarına¹⁸ göre 2018 yılından beri varlık yönetim şirketlerinin finansal sektör içerisindeki payı %0,1 seviyesindedir. Aşağıdaki tabloda varlık yönetim şirketlerinin

¹⁶ BDDK Yıllık Faaliyet Raporu, 2023, sf. 39,

<https://www.bddk.org.tr/KurumHakkinda/EkGetir/5?ekId=262>, Erişim Tarihi: 30.07.2024

¹⁷ Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faaliyet Esasları İle Devralınacak Alacaklara İlişkin İşlemler Hakkında Yönetmelik'in 3. maddesinin (ğ) bendi.

¹⁸ <https://www.bddk.org.tr/KurumHakkinda/Detay/23>, Erişim Tarihi: 02.04.2024

varlık yönetim hizmetleri pazarında sahip olduğu portföy tutarları bakımından pazar payları 2021, 2022 ve 2023 yılları özelinde verilmiştir:

Tablo 8: Varlık Yönetimi Şirketlerinin Portföy Tutarları Bakımından Pazar Payları (%)

Şirket Adı	2021	2022	2023
Gelecek Varlık Yönetimi AŞ	(....)	(....)	(....)
Dünya Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Birleşim Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Birikim Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Sümer Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Efes Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
İstanbul Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Mega Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Emir Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Denge Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Armada Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Hedef Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Met-Ay Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Arsan Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Boğaziçi Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Doğru Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Yunus Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Adil Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Ortak Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Diriker Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
İlke Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Tuna Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Pozitif Varlık Yönetim AŞ	(....)	(....)	(....)
Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı,			

- (54) Son olarak bu bölümde, finans sektöründe faaliyet gösteren teşebbüs grupları olarak değinilen bankalar, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, varlık yönetim şirketleri, tasarruf finansmanı şirketleri ve diğer finansal kuruluşların 2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarında sahip oldukları aktif değerleri üzerinden finans sektöründe sahip olduğu paylara yer vermek faydalı olacaktır:

Tablo 9: Aktiflere Göre Sektör Büyüklüğü (%)

Finans Sektöründe Faaliyet Gösteren Teşebbüs Grupları	2020	2021	2022	2023
Finansal Kiralama Şirketleri	1,00	1,00	0,99	0,95
Faktoring Şirketleri	0,70	0,60	0,82	0,75
Finansman Şirketleri	0,50	0,40	0,45	0,49
Varlık Yönetim Şirketleri	0,10	0,10	0,05	0,06
Tasarruf Finansmanı Şirketleri	0,00	0,00	0,08	0,10
Bankalar	87,50	88,10	86,56	82,59
TOPLAM	100,00	100,00	100,00	100,00
Kaynak: Bildirim Formu, BDDK 2023 Yılı Faaliyet Raporu				

- (55) İlgili tabloda da görülebileceği üzere finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı şirketlerinin finans sektörü içindeki ağırlığı düşük seviyelerde seyretmekte, ilgili sektörde bankaların kayda değer bir ağırlığı bulunmaktadır.

G.3. İlgili Pazar

G.3.1. İlgili Ürün Pazarı

- (56) Bildirim konusu işlem ile FKB; FKB üyesi olan ve finansal kiralama, faktoring, finansman, tasarruf finansmanı ve varlık yönetimi alanlarında faaliyet gösteren teşebbüslere ilişkin birtakım bilgilerin FKB tarafından belirli periyotlarla elde edilmesi,

bu bilgilerin belirli eskitme sürelerinden sonra toplulaştırılmak suretiyle üye teşebbüsler ve kamuoyu ile paylaşılması planlanmaktadır.

- (57) FKB üyesi kuruluşların faaliyet gösterdiği her bir alana kararın “G.2. Sektöre İlişkin Bilgiler” başlığı altında detaylıca yer verilmektedir. Bu kapsamda ilgili başlıklar altında belirtilen hususlar çerçevesinde FKB üyesi olan ve bildirim konu bilgi değişimi uygulaması kapsamında yer alacak teşebbüslerin birbirinden farklı nitelikte hizmetler sunduğu görülmektedir. Dolayısıyla ilgili ürün pazarı konuya ilişkin önceki muafiyet kararlarında olduğu gibi¹⁹ her bir faaliyet türü bakımından ayrı ayrı belirlenebilecektir.
- (58) Bu çerçevede ilgili ürün pazarı “finansal kiralama hizmetleri”, “faktoring hizmetleri” “finansman hizmetleri”, “varlık yönetimi hizmetleri” ve “tasarruf finansmanı hizmetleri” pazarları olarak belirlenmiştir.

G.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (59) FKB üzerinden yapılması planlanan bilgi değişimine taraf FKB üyeleri Türkiye'nin tamamında faaliyet göstermektedir. Mevcut hizmetin arzının ve bu hizmeti talep edenlerin Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde herhangi bir coğrafi sınırlamaya tabi olmamaları sebebiyle ilgili coğrafi pazar “Türkiye” olarak belirlenmiştir.

G.4. Değerlendirme

G.4.1. Bildirime Konu Uygulamanın Kapsamı

- (60) Bildirim formunda söz konusu menfi tespit başvurusu ve muafiyet bildirimine ilişkin uygulamanın, FKB tarafından üyelerinin faaliyet gösterdiği pazarlardaki gelişmelerin takip edilmesi ve endüstri büyüklükleri hakkında bilgilerin oluşturulması amacıyla anılan pazarlara ilişkin olarak çeşitli verilerin belirli periyotlarla FKB üyelerinden alınmasını ve geçmiş verisi olarak kamu nezdinde ve FKB üyeleri ile konsolide olarak paylaşılmasını konu edindiği ifade edilmiştir.
- (61) FKB tarafından sunulan Bildirim Formunda temel olarak üç talep²⁰ altında menfi tespit/muafiyet bildiriminde bulunduğu görülmekte olup ilgili başlıkların genel çerçevesine aşağıda yer verilmektedir:

- 1- Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararınca hükme bağlanan ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin veri paylaşımı uygulamasına tanınan bireysel muafiyete ilişkin 5 yıllık sürenin bitmesi üzerine;

- Aktif yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı,
- Finansman (kullandırım) tutarı,
- Yeni açılan finansman kredileri,
- Alacaklar AL 100 Raporu

bilgilerini içeren verilerin paylaşımına yönelik olarak tekrarlanan bireysel muafiyet talebi (1 Numaralı Talep).

- 2- Finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin;

- Finansman (kullandırım) tutarlarının, faiz/komisyon ve masraf/vade kırılımının para birimi bazında dağılımı

¹⁹ 01.10.2014 tarihli ve 14-37/715-320 sayılı, 15.02.2018 tarihli ve 18-05/79-43 sayılı ve 07.05.2020 tarihli ve 20-23/296-143 sayılı Kurul kararları.

²⁰ FKB tarafından talep edilen 2 ve 3 Numaralı Talepler dosya kapsamındaki bildirimde ilk defa yapılmıştır.

bilgisini içeren verilerin paylaşılmasına yönelik olarak ilk kez yapılan bireysel muafiyet talebi (2 Numaralı Talep).

- 3- 04.03.2021 tarihinde kabul edilen 7292 sayılı Kanun ile 6361 sayılı Kanun'da gerçekleştirilen değişiklik vasıtasıyla FKB'ye üye olma zorunluluğu getirilen tasarruf finansmanı ve varlık yönetim teşebbüslerinin;

- Mali Veriler (sektör, bilanço ve kar-zarar tabloları)
- Muhtelif Bilgiler (şirket ve personel sayısına ilişkin veriler)
- Sektör Özet Raporu²¹

bilgilerini içeren verilerin paylaşılmasına yönelik ilk kez yapılan menfi tespit/muafiyet talebi (3 Numaralı Talep).

- (62) İlgili başvuruya yönelik yapılacak değerlendirmelere yer verilmeden önce başvuruya konu verilerden bahsedilmesi gerekmektedir. Söz konusu verilerin bir kısmının Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararıyla 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınan ve yinelenen bir muafiyet başvurusunun konusunu oluşturduğu görülmekte, kalan verilerin ise dosya kapsamında ilk defa sunulan menfi tespit ve/veya muafiyet başvurusunu oluşturduğu değerlendirilmektedir. Bu doğrultuda başvuru konusu verilere ve yinelenen başvuruyla ilişkili 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı Kurul kararına aşağıda yer verilmektedir.
- (63) Bildirime konu bilgi paylaşımının evveliyatı incelendiğinde, ilk olarak FKB'nin 2013 yılında kurulması ile finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin FKB'ye üye olması sonrasında planlanan bilgi paylaşım sistemine menfi tespit ve/veya muafiyet tanınması için Kuruma başvurulduğu görülmektedir. Söz konusu başvuruya 01.10.2014 tarih ve 14-37/715-320 sayılı Kurul kararı ile menfi tespit kapsamında yer alan veri türleri haricinde kalan veri türleri bakımından 3 yıl süreli bireysel muafiyet tanınmıştır²². Anılan muafiyetin süresinin dolması akabinde ise Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı ile FKB tarafından yapılan menfi tespit/bireysel muafiyet başvurusuna menfi tespit kapsamında yer alan veri türleri haricinde kalan veri türleri bakımından bu defa 5 sene süre boyunca bireysel muafiyet tanınmıştır. Dosya konusu başvurunun 2018 yılındaki karardan ayrıran tarafları ise temel olarak söz konusu başvurunun kapsamına tasarruf finansman ve varlık yönetim şirketlerinin bazı verilerinin paylaşımının da dâhil edilmesi (3 Numaralı Talep) ve ayrıca faktoring, finansal kiralama ve finansman şirketlerinin finansman (kredi) kullandırım tutarlarının

²¹ İlgili veri sadece Varlık Yönetim Şirketleri bakımından paylaşılması planlanmaktadır.

²² Kurul'un 01.10.2014 tarih ve 14-37/715-320 sayılı kararında FKB tarafından paylaşılması planlanan veriler üç kategoride değerlendirilmiştir. Bunlardan, BDDK tarafından da yayımlanan 1. tip bilgi paylaşımı başlığı altındaki verilerin BDDK ile aynı şekilde konsolide olarak üçer aylık dilimlerle yayımlanmasına menfi tespit belgesi verilmiştir. Diğer taraftan 2. ve 3. tip bilgi paylaşımının ise herhangi bir kamu kurumu tarafından yayınlanmayan ve hem konsolide hem de bireysel nitelikte paylaşımının talep edilmesi nedeniyle bir çoğunun rekabete duyarlı (stratejik) nitelik taşıdığı belirtilerek menfi tespit alamayacağı sonucuna ulaşılmış ve muafiyet analizine geçilmiştir. Yapılan analiz sonucunda 2014 tarihli kararda 2018 kararından farklı olarak 2. ve 3. tip veri kapsamında yer alan rekabete duyarlı verilerin bireysel bazda paylaşımına bireysel muafiyet tanınmıştır. 2018 kararında ise aşağıda da yer verildiği üzere dosya kapsamında yer alan rekabete duyarlı verilerin bireysel bazda paylaşımının bireysel muafiyet alamayacak nitelikte olduğu, bu verilerin konsolide bazda paylaşımının da menfi tespit alamayacak nitelikte olduğu ve bu verilerin sadece konsolide paylaşımının bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesi yaklaşımını benimsenmiştir.

faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının paylaşım kapsamına eklenmesi (2 Numaralı Talep) talebidir.

- (64) Dosya kapsamında 1 Numaralı Talep başlığı altında belirlenen verilere yönelik olarak 2018 yılında Kurul tarafından 5 yıllık süre ile bireysel muafiyet tanınmıştır. Bu kapsamda Kurul kararında muafiyete konu değerlendirmelere yer verilmesinde fayda görülmektedir.

15.02.2018 Tarih ve 18-05/79-43 Sayılı Kurul Kararı²³

- (65) FKB tarafından 2017 yılında, FKB üyesi teşebbüslerden bildirimine konu edilen bazı veri setlerini de içeren çeşitli verilerin temin edilip sonrasında üyeler arasında bireysel bazda paylaşılması talebinde bulunulmuştur. Anılan başvuru kapsamında incelenen veri setlerinin bireysel bazda paylaşım taleplerinin rekabetçi riskler içerdiği değerlendirilmiş ve konsolide bir şekilde paylaşımına izin verilmiştir. Bu bağlamda 15.02.2018 tarihli ve 18-05/79-43 sayılı Kurul kararında özetle;
- Varlık kodları bazında dağılımlar, sektörlere göre dağılımlar, mali veriler ve rasyolar analizi, ciro raporu, alacaklar raporu, taşıt kredileri karşılaştırmasına ilişkin verilerin 45 gün; Merkezi Fatura Kaydı'na (MFK) ilişkin veriler ile Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemi'ne (FKSTS) ilişkin verilerin ise 5 gün gecikmeli olarak FKB tarafından birer aylık periyotlarla konsolide bir şekilde üyelerle ve kamuyla paylaşımına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine,
 - FKB üyesi kuruluşların personel sayısı, şube sayısı, temsilcilik sayısı ve personelin eğitim durumlarına ilişkin verilerin Birlik tarafından birer aylık periyotlarla 45 gün gecikmeli olarak konsolide bir şekilde kamuyla ve ayrıca bireysel bazda üyelerle paylaşımına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilmesine,
 - Varlık kodlarına göre dağılım; sektörlere göre dağılım; mali veriler; rasyolar analizi; FKB üyesi kuruluşların müşteri sayısı, sözleşme sayısı, toplam sözleşme tutarı bilgileri; ciro raporu; alacaklar raporu; önemli bilanço kalemleri ve genel bilgiler verilerinin bireysel bazda üyelerle paylaşılmasının ise Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit alamayacağına ve söz konusu verilerin bireysel paylaşımının 5. maddesi kapsamında bireysel muafiyetten de yararlanamayacağına,
 - İşbu başvurunun da konularından birini oluşturan, aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı tutarı, finansman (kullandırım) tutarı, yeni açılan finansman kredileri ve alacaklar AL-100 raporu verilerinin FKB tarafından birer aylık periyotlarda halinde 45 gün gecikmeli olarak üyelerle ve kamuyla konsolide olarak paylaşılmaları ve alt kırılımlar halinde yapılacak paylaşımın teşebbüslerin birbirlerinin verisini tahmin edebilmelerine olanak vermeyecek şekilde yapılması koşullarıyla; aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı verisinin paylaşımına ise, vade ve para birimi bakımından diğer verilerle aynı periyotta paylaşım yapılabilecek

²³ FKB tarafından üye teşebbüslere ait birtakım verilerin toplanarak paylaşılması işlemine ilk olarak Kurulun 01.10.2014 tarih ve 14-37/715-320 sayılı kararıyla 3 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmış olup söz konusu bilgi paylaşımına yönelik mevcut başvuru öncesi en güncel yaklaşım 2018 tarihli kararda yer aldığından konuya ilişkin yalnızca 18-05/79-43 sayılı Kurul kararının kapsamlı özetine yer verilecektir.

olmakla birlikte, faiz verisinin ortalama değeri baz alınmak üzere paylaşım periyodunun 3 ay olarak belirlenmesi koşuluyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde bireysel muafiyet tanınmasına

karar verilmiştir.

- (66) Kurulun söz konusu kararında yapılan değerlendirmede, bilgi paylaşımına konu veriler 4 sınıf altında gruplandırılmış ve veri setleri bu çerçevede değerlendirilmiştir. Söz konusu sınıflara ve gruplandırma kriterlerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 10: FKB Tarafından Paylaşılan Verilere İlişkin Sınıflandırma

Kategori	Açıklama
1. Tip Bilgi Değişimi	BDDK tarafından 3'er aylık dilimlerle konsolide bir şekilde yayımlanan ve FKB tarafından da 1'er aylık dilimlerle hem kamuya hem de üyelere aynı şekilde konsolide olarak açıklanacak olan veriler.
2. Tip Bilgi Değişimi	BDDK tarafından 3'er aylık dilimlerle konsolide bir şekilde yayımlanmakla birlikte, FKB tarafından ayrıca üyelere firma bazında açıklanacak olan veriler.
3. Tip Bilgi Değişimi	BDDK tarafından yayımlanmayan ve 1'er aylık dilimlerle sadece FKB tarafından kamuya konsolide, üyelere ise konsolide ve firma bazında açıklanacak olan veriler.
4. Tip Bilgi Değişimi	BDDK tarafından yayımlanmayan ve FKB tarafından 1'er aylık dilimlerle konsolide bir şekilde paylaşılacak olan veriler.

Kaynak: Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı.

- (67) Yukarda yer verilen tabloda görüleceği üzere 1. tip bilgi değişimi başlığı altında yer alan verilerin hâlihazırda sektörel düzenleyici kurum tarafından da yayımlanıyor olması itibarıyla, ilgili verilerin FKB tarafından da aynı formatta ve konsolide olarak yayımlanmasının rekabeti sınırlayıcı bir etkisinin olmadığı ve bu tür bir bilgi değişimine menfi tespit verilebileceği değerlendirilmiştir. Bununla birlikte söz konusu verilerin tamamı FKB tarafından bireysel-firma bazında da paylaşım istenmiştir. Ancak söz konusu verilerin bireysel bazda paylaşımı 2. tip bilgi değişimi başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda 2. ve 3. tip verilerin toplulaştırılarak ve kamuya açık bir şekilde yayımlanacağı göz önüne alınmış ve ilgili veri setlerinin paylaşımına muafiyet verilebileceği değerlendirilmiştir. Bununla birlikte 2. tip veriler kapsamında yer alan "Muhtelif Bilgiler" verisinin bir bölümünün rekabete hassas veriler içermemesi sebebiyle menfi tespit belgesi alabileceği tespit edilmiştir.
- (68) Tablo 10'da 4. tip bilgi değişiminde ise; herhangi bir kuruluş tarafından yayımlanmayan ve FKB tarafından konsolide bazda paylaşılacak verinin ele alındığı görülmektedir. Raporda değerlendirilen veri setlerinin ise MFK, FKSTS, taşıt kredileri karşılaştırması ve AL-100 Raporu verileri olduğu belirtilmiştir.
- (69) 15.02.2018 tarihli ve 18-05/79-43 sayılı Kurul kararında MFK verisi setinin, 6361 sayılı Kanun'da tanımlanmış bir sistem çerçevesince hukuki bir altyapısının bulunduğu, anılan verinin fiyata ilişkin olmayıp temlik alınan alacak tutarları toplamının konsolide edilerek paylaşılacağı değerlerden oluştuğu, verinin bireysel firma bazında değil konsolide bir şekilde yayımlanmasının planlandığı, ayrıca ilgili hususa ilişkin BDDK görüşünde de 6361 sayılı Kanun'un 43. maddesi çerçevesindeki verilerin yayımlanmasında sakınca bulunmadığının ifade edildiği belirtilerek MFK verilerinin konsolide olarak paylaşılmasının menfi tespit kapsamında değerlendirilebileceği kanaatine varılmıştır.
- (70) Öte yandan 4. tip altında yer alan FKSTS verisiyle ilgili olarak; verinin esasen yurt dışından yapılacak finansal kiralama sözleşmelerine ilişkin olduğu, söz konusu veri

kapsamında bu sisteme tescil edilen sözleşme tutarlarının; ülke, il, varlık ve sektör bazında konsolide olarak kamuya paylaşılabileceği ve ayrıca yurtdışında yerleşik finansal kiralama şirketlerinin Türkiye’de yerleşik kiracılara yaptıkları finansal kiralama işlemlerine ilişkin tescil kayıtlarından üretilen varlık cinsi bazında konsolide mal bedeli ve kiralalar toplamı ile bu sisteme tescil edilen en büyük on sözleşmeye ilişkin tutarların üyeleriyle anonim şekilde paylaşılacağı ifade edilmiştir. Bu çerçevede anılan verilerin yalnızca yurt dışından yapılacak finansal kiralama sözleşmelerini kapsamaması, paylaşılacak verinin konsolide nitelikte olması, ayrıca ilgili verinin temin edileceği sicilin 6361 sayılı Kanun’un 22. maddesi uyarınca herkese açık (aleni) olması ve en büyük tutarlı on sözleşmeye ilişkin verilerin tutar haricinde bir bilgiye yer verilmeden anonim bir şekilde paylaşılmayacağı hususları birlikte değerlendirilerek söz konusu veri paylaşımının rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmadığı ve menfi tespit kapsamında olduğu değerlendirilmiştir.

- (71) Bununla birlikte BDDK tarafından konsolide olarak yayımlanan ve yayımlanmayan birtakım verilerin FKB tarafından konsolide paylaşımının yanı sıra bireysel bazda paylaşılacak da istendiği belirtilmiştir. Öte yandan 2. tip bilgi değişimi ve 3. tip bilgi değişimi altında sınıflandırılan söz konusu verilerle ilgili bu verilerin herhangi bir kurum tarafından yayımlanmıyor oluşu ve özellikle bireysel paylaşımı öngörmesi nedeniyle rekabete duyarlılık bakımından bir değerlendirme yapılması gerektiği ifade edilmiştir. Ardından Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz’un (Yatay Kılavuz) 67. paragrafındaki; *“Pazardaki belirsizliği azaltan stratejik verilerin rakipler arasında değişiminin 4. madde kapsamına girmesi, başka türlü bilgilerin değişimine kıyasla daha muhtemeldir. ... Fiyata, miktara, müşterilere, maliyetlere, cirolara, satışlara, alımlara, kapasiteye, ürün niteliklerine, pazarlama planlarına, risklere, yatırımlara, teknolojilere, AR-GE programlarına ilişkin ve benzeri bilgilerin rekabete duyarlı olduğu kabul edilir. Genel olarak, fiyat ve miktara ilişkin bilgiler, stratejik niteliği en yüksek bilgilerdir. Bunları, maliyetlere ve talebe ilişkin bilgiler takip eder. Bununla birlikte, örneğin, teşebbüsler AR-GE üzerinden rekabet ediyor ise, teknolojik veriler, rekabet açısından stratejik niteliği en yüksek bilgi niteliği taşıyabilecektir...”* ifadelerine yer verilerek söz konusu verilerin ne ölçüde rekabete duyarlı olduklarına, diğer bir deyişle stratejik nitelik taşıyıp taşımadıklarına ilişkin analize geçilmiştir. Aşağıdaki tabloda bildirim konu veriler açısından 18-05/79-43 sayılı kararda yer alan rekabete duyarlılık analizi özetlenmektedir

Tablo 11: Paylaşılması Planlanan Verilerin Rekabete Duyarlılık Değerlendirmesi

Paylaşılan Bilgi	Açıklama	2. Tip/ 3. Tip	Stratejik Veri
Finansal Kiralama Şirketleri			
Varlık Kodlarına Göre Dağılım (Yeni Yapılan Finansal Kiralama İşlemleri)	Yeni finansal kiralama sözleşmesi konusu mal alımları toplamı ve kira alacaklarını içeren söz konusu verinin anılan sektördeki satış verisi niteliğinde olduğu ve firma bazında paylaşılacağı göz önünde bulundurulduğunda söz konusu verinin stratejik veri olduğu değerlendirilmektedir.	2. tip	+
Sektörlere Göre Dağılım	Yeni finansal kiralama sözleşmesi konusu mal alımları toplamı ve kira alacaklarının sektör bazında dağılımını öngörmekte olan verinin anılan finansal kiralama hizmetleri sektöründeki satış verisi niteliğinde olduğu ve firma bazında paylaşılacağı göz önünde bulundurulduğunda söz konusu verinin stratejik veri olduğu değerlendirilmektedir.	2. tip	+
Mali Veriler	Özellikle gelir tablosunun kalemleri incelendiğinde bu kalemler arasında ücret ve komisyonlar gibi FKB üyesi	2. tip	+

Paylaşılan Bilgi	Açıklama	2. Tip/ 3. Tip	Stratejik Veri
	tarafından uygulanan fiyatlamaya ilişkin göstergeler sunan bilgilerin de bulunduğu görülmektedir. İlave olarak finansal tabloların bireysel bazda paylaşımının şirketlerin cirolarına, satışlarına, risklerine ve diğer stratejik bilgilerin paylaşımına yol açacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu veriler FKB tarafından salt konsolide bazda paylaşılmayacak olup, ayrıca her bir üyenin mali tablolarının FKB aracılığıyla birbirleriyle paylaşılması öngörülmektedir. FKB tarafından halka açık şirketler bakımından ilgili verilerin kamuya yayımlandığı belirtilmişse de sektörde 26 finansal kiralama şirketinden 11'i, 61 faktoring şirketinden 33'ü, 14 finansman şirketinden ise 7'si halka açık konumda değildir. Bu çerçevede ilgili verilerin stratejik veri kapsamında yer aldığı değerlendirilmektedir.		
Rasyolar Analizi	Finansal tablolardan üretilen söz konusu oranların da, finansal tablo verilerinin stratejik veri olarak değerlendirilmesi ve anılan oranlardan hareketle teşebbüslerin çeşitli matematiksel işlemlerle birbirlerinin finansal tablo verilerine ulaşma ihtimali oluşturması itibarıyla stratejik veri kapsamında yer aldığı değerlendirilmektedir.	2. tip	+
Muhtelif Bilgiler Tablosu (1)	FKB'ye üye kuruluşların; personel sayısı, şube sayısı, temsilcilik sayısı ve personelin eğitim durumlarına (ilköğretim, lise, ön lisans, lisans, yüksek lisans, doktora) ilişkin bilgiler yer almaktadır. İlgili verilerin stratejik veri kapsamında bulunmadığı değerlendirilmektedir.	2. tip	-
Muhtelif Bilgiler Tablosu (2)	FKB'ye üye kuruluşların; müşteri sayısı, sözleşme sayısı, toplam sözleşme tutarı bilgileri yer almaktadır. Söz konusu verilerin müşterilere, miktara, satışlara ilişkin paylaşımı öngörmesi nedeniyle stratejik veri olduğu değerlendirilmektedir.	2. tip	+
Faktoring Şirketleri			
Ciro Raporu (Faktoringte Temlik Alınan Alacaklar ²⁴)	İlgili dönemde temlik alınan faturaların toplamını ihtiva eden söz konusu verinin bildirimde de belirtildiği üzere teşebbüslerin ciro-satış bilgilerine ilişkin olması ve bireysel bazda paylaşımının öngörülmesi nedeniyle ilgili verinin stratejik veri kapsamında bulunduğu değerlendirilmektedir.	2. tip	+
Mali Veriler	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Rasyolar Analizi	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Muhtelif Bilgiler Tablosu (1)	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	-
Muhtelif Bilgiler Tablosu (2)	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Finansman Şirketleri			
Yeni Açılan Finansman Kredileri	İlgili dönemde finansman şirketlerinin sağladıkları finansman miktarına bir başka deyişle finansman hizmetleri sektörü için satışlar olarak nitelendirilebilecek veriye yönelik olması ve ayrıca bilgilerin bireysel bazda paylaşımının öngörülmesi nedeniyle stratejik veri kapsamında olduğu değerlendirilmektedir.	3. tip	+

²⁴ İlgili dönemde temlik alınan yurt içi ve yurt dışı alacakların toplam tutarını ifade etmektedir. BDDK tarafından 3 aylık dönemler itibarıyla konsolide olarak yayınlanmaktadır.

Paylaşılan Bilgi	Açıklama	2. Tip/ 3. Tip	Stratejik Veri
Önemli Bilanço Kalemleri ve Genel Bilgiler	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Mali Veriler	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Rasyolar Analizi	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Muhtelif Bilgiler Tablosu (1)	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	-
Muhtelif Bilgiler Tablosu (2)	Yukarıdaki ile aynıdır.	2. tip	+
Kaynak: 18-05/79-43 sayılı Kurul kararı			

- (72) Söz konusu tablodan görüldüğü üzere, 18-05/79-43 sayılı Kurul kararında yer verilen finansal kiralama işlemlerinin, yeni açılan finansman kredileri ve sektörler göre dağılım verilerinin yanı sıra mali veriler ve ciro raporlarının bireysel paylaşımıyla ilgili olarak anılan verilerin rekabete duyarlı/stratejik veri niteliğinde olduğu, söz konusu verilerin bireysel bazda paylaşımının pazarı gereğinden fazla şeffaflaştırarak teşebbüslerin fiyatlama davranışlarının yakınsamasına ya da teşebbüsler arasında koordinasyona yol açabileceği ve bireysel bazda paylaşımına menfi tespit ya da bireysel muafiyet tanınamayacağı kanaatine ulaşılmıştır.
- (73) Aşağıdaki tabloda, 18-05/79-43 sayılı Kurul kararında yer verilen bireysel muafiyet analizinin özeti yer almaktadır.

Tablo 12: 2018 Tarihli Kararda Yer Alan FKB Bilgi Değişim Sistemi Menfi Tespit/Muafiyet Değerlendirmesine İlişkin Özet Tablo

Paylaşılan Bilgi	Periyot	Gecikme	Yayımlayan Kamu Kurumu	Açıklanma tarzı		Muafiyet/Menfi Tespit	Muafiyet Alamama Nedeni	Koşul
				Kamu	Üyelerine			
Varlık Kodları Bazında Dağılım (Yeni Yapılan Finansal Kiralama İşlemleri)	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	-
					Bireysel	X		
Sektörlere Göre Dağılım	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	-
					Bireysel	X		
Mali Veriler ve Rasyolar Analizi	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	-
					Bireysel	X		
Muhtelif Bilgiler Tablosu (1)	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	-
					Bireysel	Menfi Tespit		
Muhtelif Bilgiler Tablosu (2)	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	
					Bireysel	X		
Ciro Raporu (Faktoringte Temlik Alınan Alacaklar)	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	-
					Bireysel	X		
Alacaklar Raporu	1 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	-
					Bireysel	X		
Alacaklar AL- 100 Raporu	1 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Bireysel Muafiyet	-	İl, bölge, taraflar, ülke ve sektör bazında konsolide bir şekilde ve çapraz kırılımların teşebbüslerin birbirlerinin verilerini tahmin edebilmelerine olanak vermeyecek şekilde yapılması

Paylaşılan Bilgi	Periyot	Gecikme	Yayımlayan Kamu Kurumu	Açıklanma tarzı		Muafiyet/Menfi Tespit	Muafiyet Alamama Nedeni	Koşul
				Kamu	Üyelerine			
Finansal Kiralama Sözleşme Tescil Sistemine İlişkin Veriler	1 ay	5 gün	-	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	-
Aktif/Yükümlülük Tutarlarının Vade/Para Birimi/Maliyet Bazında Dağılımı	1 ay	45 gün	-	-	Konsolide	Bireysel Muafiyet	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	Faiz verisinin üç ayda bir ortalama değer olmak üzere konsolide olarak paylaşılması, vade ve para birimi verisinin konsolide olarak aylık paylaşılması
					Akran Grup Paylaşımı	X		
Finansman (Kullandırım) Tutarı	1 ay	45 gün	-	-	Konsolide	Bireysel Muafiyet	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	Konsolide olarak paylaşılması
					Bireysel	X		
Merkezi Fatura Kaydı Sistemine İlişkin Veriler	1 ay	5 gün	-	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	-
Yeni Açılan Finansman Kredileri	1 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Bireysel Muafiyet	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	Konsolide olarak paylaşılması
					Bireysel	X		
Taşıt Kredileri Karşılaştırması	1 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	-
Kaynak: 18-05/79-43 sayılı Kurul kararı								

G.4.2. Rekabet Hukukunda Bilgi Değişimi

- (74) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde, belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmaktadır.
- (75) Daha önce de ifade edildiği üzere bildirimine konu işlem, FKB üyesi teşebbüslere ilişkin yukarıda ayrıntılarına yer verilen birtakım verilerin kamuoyu ve FKB üyesi teşebbüslerle paylaşımına menfi tespit verilmesi ya da bireysel muafiyet tanınmasını konu edinmektedir. Bu çerçevede bahse konu işlem rekabet hukukunda bilgi değişimi başlığı altında incelenebilecek niteliktedir.
- (76) Bilgi değişimi teşebbüsler arasında farklı içerik ve görünümelerde ortaya çıkabilmektedir. Yatay Kılavuz'da bilgi değişiminin pazarda rakipler arasında doğrudan ya da mesleki kuruluş niteliği taşıyan teşebbüs birlikleri, pazar araştırması yürüten üçüncü taraf kuruluşlar veya teşebbüslerin tedarikçi ya da dağıtım ağı yoluyla dolaylı olarak gerçekleştirilebileceği ifade edilmiştir²⁵.
- (77) Bilgi değişiminin pazarda yarattığı değişiklikler izlendiğinde, kimi zaman rekabeti teşvik eden kimi zaman da rekabeti kısıtlayan sonuçlar doğurduğu görülmektedir. Bu sebeplerle bilgi değişimi uygulamalarının her bir vaka özelinde, vakanın kendi dinamikleri içerisinde değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmelidir. Bilgi değişimine ilişkin yapılan değerlendirme usulüne yönelik olarak Yatay Kılavuz'da, pazar yapısının kendine has dinamikleri çerçevesince incelenmesi gerektiği ifade edilmiştir²⁶.
- (78) Bu çerçevede bilgi değişiminin pazarda yarattığı sonuçlara yer verilmesinde fayda bulunmaktadır. Pazarda gerçekleştirilecek bir bilgi değişimi neticesinde birer pazar aktörü olan; tüketici, üretici ve üçüncü taraflar arasında var olan bilgi asimetrisi ortadan kalkabilmektedir. Öte yandan bilgi değişimi teşebbüslerin kendi faaliyetlerini rakip teşebbüslerle kıyaslamasına imkân vererek etkinliklerini artırmasında önemli bir rol oynayabilmektedir. Ayrıca bilgi değişimi, teşebbüslere stok kontrolü imkânı sağlayarak, kolay bozulabilen ve tüketiciye hızlı ulaştırılması gereken ürün ve hizmetlerin koordinasyonunu sağlayabildiği gibi istikrarsız talebin mevcut olduğu pazarlarda öncü bir gösterge niteliği ile teşebbüslerin maliyetlerini düşürmesinde etkili olabilmektedir.
- (79) Tüm bu hususlar bir tarafta kalmak üzere pazarda gerçekleştirilecek bir bilgi değişimi, teşebbüslerin faaliyet ve fiyatlama politikalarına yönelik olan stratejik ticari kararları hakkında bilgiye rakipleri tarafından erişilmesine sebebiyet verebilmektedir. Böyle bir husus rakip teşebbüsler arasında stratejik kararların alınmasında teşebbüslerin birbirleri ile uyumlu ve koordineli bir şekilde hareket etmesine imkân verebilir. Böyle bir bilgi değişimi neticesinde pazarda mevcut olan rekabet dinamiklerinin zarar görmesi muhtemeldir.
- (80) Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesine göre, rekabetin sınırlandırığının ifade edilebilmesi için, bilgi değişimi neticesinde fiyatlar, üretim miktarları, ürün kalitesi ve çeşitliliği veya yenilik gibi rekabeti etkileyen faktörlerinden en az biri üzerinde rekabetçi endişelerin oluşması gerekmektedir. Bu çerçevede bilgi değişiminin rekabet üzerinde yarattığı etki; pazarın yoğunlaşma derecesi, şeffaflığı, istikrarı, karmaşıklığı ve

²⁵ Yatay Kılavuz, para. 41.

²⁶ Yatay Kılavuz, para. 58.

pazardaki teşebbüslerin benzerliği (simetri) gibi pazarın yapısına ilişkin unsurlar ve pazarı rakipler arası koordinasyona elverişli hale getirebilmesi nedeniyle paylaşılan bilginin niteliğine bağlıdır²⁷.

- (81) Bilgi değişimine yönelik değerlendirmede ele alınması gereken unsurlara genel olarak yer vermek gerekirse bunlar öncelikle pazarın yapısının daha iyi anlaşılması adına önem arz eden pazarın sahip olduğu şeffaflık ve yoğunlaşma dereceleridir. Öte yandan bilgi değişimine konu bilginin rekabet duyarlılığı (stratejik niteliği), ticari sır niteliği, güncelliği, toplulaştırılması, kamuya açıklık niteliği ile bilgi değişimine katılacak teşebbüslerin ilgili pazarı kapsama derecesi değerlendirilmesi gereken diğer hususlardır. Yatay Kılavuz kapsamında bilgi değişimine yönelik yapılacak değerlendirme için önem arz eden kriterlerin ortaya konulmasında kolaylık sağlanması adına oluşturulan tabloya aşağıda yer verilmektedir:

Tablo 13: Bilgi Değişiminin Rekabete Etki Eden Kriterler Bakımından Değerlendirilmesi

Kriter / Pazarın Yapısı	Kriterin Derecesi	Rekabet Üzerinde Olumsuz Etki İhtimali
Şeffaflık	Yüksekse	Yüksektir
Yoğunlaşma	Yüksekse	Yüksektir
Pazarın Karmaşıklığı	Yüksekse	Düşüktür
Pazarın İstikrarı	Yüksekse	Yüksektir
Firmaların Benzerliği	Yüksekse	Yüksektir
Bilginin Niteliği		
Stratejik Bilgi	Yüksekse	Yüksektir
Pazarı Kapsama	Yüksekse	Yüksektir
Bireysel	Yüksekse	Yüksektir
Toplulaştırılmış	Yüksekse	Düşüktür
Verinin Güncelliği	Yüksekse	Yüksektir
Bilgi Değişiminin Sıklığı	Yüksekse	Yüksektir
Bilgilerin Kamuya açıklığı	Yüksekse	Düşüktür

- (82) Yukarıda anılan kriterler kapsamında, aşağıdaki bölümlerde öncelikle başvuru konusu bilgi değişimi uygulamasına ilişkin olarak yapılan menfi tespit değerlendirmesine, sonrasında bu uygulamanın muafiyet koşullarını sağlayıp sağlamadığına ilişkin yapılan değerlendirmelere yer verilecektir.

G.4.3. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Bakımından Değerlendirme

- (83) 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi; *"İlgili teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine Kurul, elinde bulunan bilgiler çerçevesinde bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme ve devralmanın bu Kanun'un 4, 6 ve 7 nci maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilir."* hükmünü amirdir. İşlemin niteliğinin Kanun'un 6 ve 7. maddeleri kapsamında olmaması itibarıyla başvuru konusu uygulamanın Kanun'un 4. maddesi çerçevesinde *"rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası bir anlaşma yahut uyumlu eylem"* niteliğinde olup olmadığının tespit edilmesi gerekmektedir.
- (84) Bu kapsamda bilgi değişiminin rekabet hukuku çerçevesinde değerlendirilmesi aşamasında, bilgi değişiminin amacı ve etkileri bağlamında değerlendirilmesi gerekmektedir²⁸. FKB tarafından sunulan Bildirim Formu incelendiğinde FKB tarafından ilgili pazarlardaki gelişmelerin takip edilmesi ve endüstri büyüklükleri

²⁷ Yatay Kılavuz, para. 43.

²⁸ Yatay Kılavuz'un 56. paragrafında; *"Piyasada rekabeti kısıtlama amacıyla yapılan her türlü bilgi değişiminin, etkisine bakılmaksızın rekabeti kısıtladığı kabul edilir."* ifadesi yer almaktadır.

hakkında bilgilerin oluşturulması amacıyla yapılması planlanan bilgi değişimi/paylaşımına menfi tespit veya muafiyet tanınmasının talep edildiği görülmektedir.

- (85) FKB tarafından sunulan başvuru incelendiğinde söz konusu menfi tespit talebinin özellikle 04.03.2021 tarihinde kabul edilen 7292 sayılı Kanun ile 6361 sayılı Kanun'da gerçekleştirilen değişiklik sebebiyle FKB'ye üye olmaları zorunluluğu bulunan varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı teşebbüsleri hakkında gerçekleştirildiği görülmektedir (3 Numaralı Talep). Bu doğrultuda FKB tarafından varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı şirketlerinin;

- 1- Mali Veriler (sektör, bilanço ve kâr-zarar tabloları)
- 2- Muhtelif Bilgiler (müşteri, şube ve personel sayısına ilişkin veriler)
- 3- Sektör Özet Raporu²⁹³⁰

bilgilerini içeren verilerin paylaşılmasına yönelik menfi tespit, bu mümkün değilse muafiyet talebinde bulunulduğu görülmektedir.

- (86) Bununla birlikte 1 ve 2 Numaralı Talepler incelendiğinde taleplere konu verilerin Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı ile 5 yıl süreyle muafiyet tanınan ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin birtakım verilerin paylaşılması uygulamasına yönelik; aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı, finansman tutarı, yeni açılan finansman kredileri ve alacaklar AL-100 raporu verileri (1 Numaralı Talep) ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin kredi kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımını gösteren verilerden (2 Numaralı Talep) oluştuğu görülmektedir. 1 Numaralı Talep kapsamında yer alan veriler 2018 tarihli kararda da rekabete duyarlı nitelik taşımaları sebebiyle bireysel muafiyet analizine tabi tutulmuş veriler olup (Bkz. Tablo 11), menfi tespit kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir. 2 Numaralı Talebin konusunu oluşturan "finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin kredi kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımı" verisi ise faiz, komisyon gibi fiyata ilişkin unsurlar barındırması sebebiyle rekabete duyarlı veri niteliği taşımaktadır. Bu çerçevede her iki talep kapsamında yer alan veriler bakımından bu veri setlerine menfi tespit belgesi verilemeyeceği ve bireysel muafiyete konu edilmeleri gerektiği değerlendirilmektedir.
- (87) 3 Numaralı Talep ele alındığında ise, söz konusu talep kapsamında yer alan ve menfi tespit değerlendirmesine konu edilen verilerin hangi üyeleri ilgilendirdiği, bilginin niteliği, periyodu, gecikme süresi, hâlihazırda yayımlayan bir kamu kurumunun bulunup bulunmadığı, kimlerle ne şekilde paylaşılacağına ilişkin tabloya aşağıda yer verilmektedir:

²⁹ İlgili verinin sadece Varlık Yönetim Şirketleri bakımından paylaşılması planlanmaktadır.

³⁰ Kuruluşundan itibaren satın alınan anapara, yönetilen anapara bilgisi, çalışan sayıları, müşteri sayıları ve dosya sayılarından oluşmaktadır.

Tablo 14: Varlık Yönetimi ve Tasarruf Finansmanı Şirketleri Başvuru Konusu Verileri

İlgili Üyeler	Paylaşılan Bilgi	Periyot	Gecikme (ay/gün)	(Varsa) Yayımlayan Kamu Kurumu	Açıklanma Tarzı	
					Kamu	Üyeler
Varlık Yönetimi	Mali Veriler	3 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide
	Muhtelif Bilgiler	3 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide
	Sektör Özet Raporu	3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide
Tasarruf Finansman	Mali Veriler	3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide
	Muhtelif Bilgiler	3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide

(88) Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı ile;

1- Başvuru konusu verilerden

- varlık kodları bazında dağılımlar,
- sektörlere göre dağılımlar,
- mali veriler ve rasyolar analizi,
- ciro raporu,
- alacaklar raporu,
- taşıt kredileri karşılaştırmasına ilişkin veriler

kalemlerinin 45 gün;

- MFK'ya ilişkin veriler,
- FKSTS'ye ilişkin veriler

kalemlerinin 5 gün gecikmeli olarak FKB tarafından birer aylık periyotlarla konsolide bir şekilde üyelerle ve kamuyla paylaşımına;

2- FKB tarafından üyeleriyle konsolide ve bireysel bazda-firma bazında paylaşılması planlanan ilgili Birliğe üye kuruluşların personel sayısı, şube sayısı, temsilcilik sayısı ve personelin eğitim durumlarına ilişkin verilerin Birlik tarafından 1'er aylık periyotlarla 45 gün gecikmeli olarak konsolide bir şekilde kamuyla ve ayrıca bireysel bazda üyelerle paylaşımına

menfi tespit belgesi verilmesine karar verildiği görülmektedir.

(89) 2.3. numaralı "Bildirime Konu Uygulamanın Kapsamı" başlığında da bahsedildiği üzere; başvuru konusu veriler 4 ayrı tip altında gruplandırılmış, 1. tip verilerin halihazırda BDDK tarafından da yayımlanıyor olması itibarıyla, bu verilerin FKB tarafından da aynı formatta ve konsolide olarak yayımlanmasının rekabeti sınırlayıcı bir etkisinin olmadığı ve bu tür bir bilgi değişimine menfi tespit verilebileceği değerlendirilmesi yapılmıştır. Bununla birlikte söz konusu verilerin tamamı FKB tarafından bireysel-firma bazında da paylaşılacak istenmiştir. Ancak söz konusu verilerin bireysel bazda paylaşımı ilgili kararda 2. tip bilgi değişimi başlığı altında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda 2. ve 3. tip verilerin toplulaştırılarak ve kamuya açık bir şekilde yayımlanacağı göz önüne alınmış ve ilgili veri setlerinin paylaşımına muafiyet verilebileceği değerlendirilmiştir. Bununla birlikte 2. tip veriler kapsamında yer alan "Muhtelif Bilgiler" verisinin bir bölümünün rekabete hassas veriler içermemesi sebebiyle menfi tespit belgesi alabileceği tespit edilmiştir.

(90) İşbu dosya kapsamında sunulan menfi tespit başvurusu içeriğindeki verilerin Varlık Yönetimi Şirketleri bakımından; konsolide olarak yayınlanacak Mali Veriler, Muhtelif

Bilgiler ile Sektör Özet Raporu verilerinden, Tasarruf Finansman Şirketleri bakımından ise; yine konsolide olarak yayınlanacak Mali Veriler ve Muhtelif Bilgiler'den oluştuğu görülmektedir. Aşağıda söz konusu verilerin kapsamına yönelik açıklamalara ve örnek tablolara yer verilmektedir:

i. Mali Veriler

- (91) Bildirim formuna göre bu başlık altında varlık yönetim ve tasarruf finansmanı şirketlerine ait bilanço ve kar-zarar tabloları yer almaktadır. Bildirim formunda söz konusu verilerin üye teşebbüslerden aylık olarak toplanacağı, akabinde konsolide bir şekilde tertip edileceği ve 45 gün gecikme ile paylaşılacağı ifade edilmektedir. Ayrıca söz konusu veri setinin varlık yönetim şirketleri bakımından konsolide biçimde hem BDDK hem FKB tarafından kamu ve üyelerle üçer aylık olarak paylaşıldığı ifade edilmektedir. Bununla birlikte tasarruf finansmanı şirketleri bakımından söz konusu veriler BDDK tarafından yayımlanmamaktadır.

ii. Muhtelif Bilgiler

- (92) Bildirim formunda bu başlık altında tasarruf finansmanı şirketleri bakımından sözleşmelere ait tasarruf dönemi ve finansman dönemine ait müşteri sayıları ve sözleşme tutarı verilerinin, tasarruf fon havuzu verilerinin; varlık yönetim şirketleri bakımından ise şirketlerin toplulaştırılmış olarak şirket ve personel sayısı verilerinin yer aldığı belirtilmektedir. Bildirim formunda söz konusu verilerin varlık yönetim şirketleri bakımından aylık olarak toplanmakla birlikte 3'er aylık periyotlar halinde ve içerdiği verilerin üzerinden 45 gün geçecek şekilde eskitilerek konsolide bir şekilde BDDK tarafından kamu ile paylaşıldığı ifade edilmiştir.
- (93) Bu kapsamda ayrıca tasarruf finansmanı şirketleri bakımından paylaşılacak verilere ilişkin olarak örnek bir tablo sunulmuştur.

Tablo 15: Tasarruf Finansmanı Şirketleri Bakımından Muhtelif Bilgiler

Sözleşme Verileri		Toplam	Teşebbüs	Şube Sayısı
Tasarruf Dönemi	Müşteri Sayısı	(.....)	Birevim	97
	Sözleşme Tutarı	(.....)	Eminevim	118
Finansman Dönemi	Müşteri Sayısı	(.....)	Fuzulev	110
	Sözleşme Tutarı	(.....)	Katılımevim	64
PERSONEL VERİLERİ			İmece	0
Genel Merkez	Personel Sayısı	988	Sinpaş	30
Şubeler	Personel Sayısı	3.808		
Toplam	Personel Sayısı	4.796	Toplam	419
TASARRUF FON HAVUZU VERİLERİ			Konsolide	
A	Tahsil Edilen Tasarruf Tutarı		(.....)	
B	Tahsil Edilen Teslimat Sonrası Geri Ödeme Tutarı		(.....)	
C	Teslimatı Yapılan Tutar		(.....)	
D	İadesi Yapılan Tutar		(.....)	
E	Tasarruf Fon Havuzunda Bulunması Gereken Tutar ((A+B)-(C+D))		(.....)	
F	Tasarruf Fon Havuzunda Bulunan Mevcut Tutar		(.....)	
	Fark (E-F)		(.....)	

Kaynak: Bildirim Formu

iii. Sektör Özet Raporu:

- (94) Bildirim formunda sadece varlık yönetim şirketleri için varlık yönetim şirketi tarafından şirketin kuruluşundan itibaren satın alınan anapara bilgisi, yönetilen anapara bilgisi, çalışan sayıları, müşteri sayıları ve dosya sayıları bilgilerinin yayımlanmasının planlandığı belirtilmiştir. Öte yandan ilgili verilerin FKB tarafından üçer aylık periyotlar

halinde ve içerdği verilerin üzerinden 45 gün geçecek şekilde eskitilerek konsolide bir şekilde kamuoyu ve FKB üyeleri ile paylaşılacağı ifade edilmiştir.

- (95) Söz konusu verilerin varlık yönetim şirketleri bakımından ne şekilde raporlanacağına yönelik olarak Bildirim Formunda yer verilen örnek tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 16: FKB Üyesi Varlık Yönetim Şirketleri Bakımından Sektör Özet Raporu Örneği

Kuruluştan İtibaren Satın Alınan Anapara Bilgisi	Ticari Krediler	Diğer	TOPLAM
Portföyler Anapara	38.867.155	37.855.186	76.722.341
Tekil Dosyalar	4.123.628	6.939	4.130.567
Satın Alınan Toplam Anapara	42.990.782	7.862.126	80.852.908
	53%	47%	100%
Yönetilen Anapara Bilgisi	Ticari Krediler	Diğer	TOPLAM
Portföyler Anapara	33.848.356	29.264.374	63.112.730
Tekil Dosyalar	2.651.636	31	2.651.666
Satın Alınan Toplam Anapara	36.499.992	29.264.405	65.764.397
	56%	44%	100%
Çalışan Sayıları	Kadın	Erkek	TOPLAM
Tam Zamanlı Çalışan Sayıları	1.484	840	2.324
Yaş Ortalamaları	34	38	36
Müşteri Sayıları	Aktif	İbra	TOPLAM
Bireysel	3.348.077	1.678.564	5.026.641
Kobi/Ticari	454.617	99.050	553.667
Toplam	3.802.694	1.777.614	5.580.308
Dosya Sayıları	Aktif	İbra	TOPLAM
Bireysel	6.564.451	2.665.920	9.230.371
Kobi/Ticari	1.076.894	151.301	1.228.195
Toplam	7.641.345	2.817.221	10.458.566
Kaynak: Bildirim Formu			

- (96) İşbu noktada Kurulun 18-05/79-43 sayılı kararını hatırlatmak gerekirse, anılan kararda finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri bakımından aynı zamanda BDDK tarafından da yayımlanan “Mali Veriler ve Rasyolar Analizi” verilerinin konsolide bir şekilde, personel sayısı, şube sayısı gibi muhtelif verilerin ise doğrudan yayınlanması menfi tespit kapsamında değerlendirilmiştir.
- (97) Bu çerçevede başvuru bakımından da personel sayısı ve şube sayısı gibi muhtelif veri kalemlerinin FKB tarafından yayımlanmasının her iki grup için de menfi tespit kapsamında yer aldığı söylenebilecektir. Bununla birlikte konu, mali veriler bakımından değerlendirildiğinde her iki grup arasında iki temel farklılığın bulunduğu gözlenmektedir. Bunlardan ilki varlık yönetim şirketleri bakımından mali veriler BDDK tarafından yayımlanmakla beraber, tasarruf finansmanı şirketleri bakımından söz konusu veri BDDK tarafından yayımlanmamaktadır. Diğer yandan Tablo 15’de de görüldüğü üzere tasarruf finansmanı pazarı varlık yönetim hizmetleri pazarına göre son derece sınırlı sayıda teşebbüs barındırmaktadır. Bu çerçevede halihazırda BDDK tarafından yayımlanmakta olan varlık yönetimi şirketlerine ilişkin mali verilerin konsolide şekilde yayımlanmasının 18-05/79-43 sayılı karar ile paralel şekilde menfi tespit kapsamında değerlendirilebilecek olmakla beraber, son derece sınırlı oyuncunun bulunduğu tasarruf finansmanı pazarı bakımından BDDK tarafından yayımlanmayan mali veriler ve tasarruf fon havuzu kapsamında yer alan verilerin rekabete duyarlı nitelik taşıdığı, bu çerçevede söz konusu verilerin konsolide paylaşımının pazarın yapısı itibarıyla doğrudan menfi tespit alabilecek nitelikte olmadığı, bu veri seti bakımından 1 ve 2 numaralı talepler ile birlikte bireysel muafiyet değerlendirmesi yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

G.4.4. 4054 sayılı Kanun'un 5. Maddesi Bakımından Değerlendirme

- (98) 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi, bu madde ile öngörülen ve kümülatif nitelik taşıyan dört koşulun sağlanması durumunda *"teşebbüsler arası anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birlikleri kararlarının 4 üncü madde hükümlerinin uygulanmasından muaf tutulmasına karar verilebileceğini"* düzenlemektedir. Söz konusu dört koşul (a) malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması (b) tüketicinin bundan yarar sağlaması (c) ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve (d) rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlanmamasıdır.
- (99) FKB tarafından yapılan başvuru, temel olarak 3 talep altında incelenmektedir. Yine ilgili paragraflarda belirtildiği üzere 3 Numaralı Talep bakımından değerlendirmeler temel olarak menfi tespit başlığı altında ele alınmıştır. Bu çerçevede başvuru konusu 1 ve 2 Numaralı Talepler ile 3 numaralı Talebin içerisinde yer alan ancak bir önceki bölümde bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilmesi gerektiği kanaatine ulaşılan tasarruf finansmanı şirketlerinin mali verileri ve tasarruf fon havuzu verisine yönelik olarak yapılacak değerlendirmelere ise bu başlık altında yer verilecektir.
- (100) 1 Numaralı Talep, Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararınca hükme bağlanan ve finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin veri paylaşımı uygulamasına tanınan bireysel muafiyete ilişkin 5 yıllık sürenin bitmesi üzerine;
- Aktif yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı,
 - Finansman (kullandırım) tutarı,
 - Yeni açılan finansman kredileri,
 - Alacaklar AL 100 Raporu
- bilgilerini içeren verilerin konsolide paylaşımına yönelik olarak tekrarlanan bireysel muafiyet talebi olarak belirlenmiştir.
- (101) 2 Numaralı Talep'te ise önceki kararın veri setine ek olarak finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin kredi kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımını gösteren verilerin paylaşımına bireysel muafiyet tanınması talep edilmektedir.
- (102) Bu çerçevede ayrıntılı bireysel muafiyet analizine geçmeden önce 1 ve 2 Numaralı Talepler altında yer alan verilerin tanımına yer verilecektir.
- **Alacaklar AL-100 Raporu:** AL-100 Raporu, BDDK tarafından oluşturulan gözetim sistemi kapsamında düzenli olarak istenilen bilgileri içeren formudur. Söz konusu raporun içeriği incelendiğinde, finansal kiralama, finansman ve faktoring şirketlerinin müşterilerine ait; isim, vergi numarası, risk grubu, ülke, il, taraf bilgilerinin paylaşıldığı görülmektedir. AL-100 Raporu'nda ilave olarak alacağa ait; hesap, finansman konusu, alacak türü, sözleşme tarihi, vade sonu, temdit vade, ödenmeyen taksit tarihi, takibe alınış tarihi, teminat tutarı, faiz oranı, para kodu, alacaklar, kazanılmamış alacaklar, sözleşme tutarı (anapara ve gelir), cari yılda tahsil edilen anapara ve gelir, net bilanço değeri, teşvik belgesi ve kiralama konusu varlığın koduna ait bilgiler yer almaktadır. Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararında Alacaklar AL-100 Raporu'na ilişkin olarak; söz konusu raporun birer aylık periyotlar halinde, içerdiği verilerin üzerinden 45 gün geçecek şekilde eskitilerek, il, bölge, taraflar, ülke ve sektör bazında paylaşılacak veriler üzerinden çapraz kırılımlar yolu ile tarafların birbirlerinin verilerini tahmin etmesi mümkün olmayacak şekilde konsolide bir nitelikte kamuoyu ve FKB üyeleri ile paylaşılmasına karar verilmiştir.

- **Finansman (Kullandırım) Tutarı:** Temlik alınan fatura, sözleşme ve fatura benzeri belgelerin toplamına ilişkin bilgileri ihtiva eden ciro raporundan farklı olarak, faktoring şirketlerinin ilgili dönem içinde kullandıkları finansman/kredi tutarına tekabül etmektedir. Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararında, söz konu bilgilerin birer aylık periyotlar halinde, içerdiği verilerin üzerinden 45 gün geçecek şekilde eskitilerek konsolide bir şekilde kamuoyu ve FKB üyeleri ile paylaşılabileceğine karar verilmiştir.
- **Yeni Açılan Finansman Kredileri:** Nakdi kredi, bireysel taşıt kredisi, ticari taşıt kredisi, konut kredisi ve diğer krediler (elektronik, dayanıklı tüketim, sigorta vb. ürün ve hizmetler) bazında açılan yeni finansman kredilerinin tutar bazında toplamını ve sayısını kapsamaktadır. Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararında, söz konu bilgilerin birer aylık periyotlar halinde, içerdiği verilerin üzerinden 45 gün geçecek şekilde eskitilerek konsolide bir şekilde kamuoyu ve FKB üyeleri ile paylaşılabileceğine karar verilmiştir.
- **Aktif/Yükümlülük Tutarlarının Vade/Para Birimi/Maliyet Bazında Dağılımı:** Bu başlık altında, şirketlerin raporlama platformuna girdikleri ve müşterinin kimliğine ilişkin bilgi içermeyen şifrelenmiş verilerden üretilen risk raporları ve etki analizleri konsolide olarak üyelerle paylaşılmaktadır. Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararında paylaşıma konu edilen verilerin "Vade Riski Analizi, Para Birimi Riski Analizi ve Faiz Riski Analizi" raporlarından ibaret olduğu ve belirtilen risk raporlarının kapsamının aşağıdaki şekilde oluşturulduğu belirtilmiştir:
 - 1- Vade Riski Analizi: Şirketlerin aktif ve yükümlülük tutarlarının şirket bazında ortalama vade sınıflandırmasını içermektedir.
 - 2- Para Birimi Riski Analizi: Şirketlerin aktif ve yükümlülük tutarlarının TL ve ilgili yabancı para cinslerine göre sınıflandırmasını içermektedir.
 - 3- Faiz Riski Analizi: Şirketlerin aktif ve yükümlülük tutarlarının en düşük ve en yüksek faiz oranları ile hangi oranda sabit ya da değişken faizli olduklarına dair bilgiyi içermektedir.

İlaveten anılan Kurul kararında, ilgili veri setinin paylaşımına dair usulün; faiz verisinin ortalama bir değeri oluşturularak üç ayda bir, diğer vade ve para birimi üzerinden oluşturulan verinin birer aylık periyotlar şeklinde olmasına ve verilerin üzerinden 45 gün geçecek şekilde eskitilerek konsolide bir şekilde kamuoyu ve FKB üyeleri ile paylaşılmasına karar verilmiştir.

- **Finansman (Kredi) Kullandırım Tutarlarının Faiz/Komisyon ve Masraf/Vade Kırılımının Para Birimi Bazında Dağılımı:** Bildirim formunda, ilk kez paylaşılması planlanan bu veri setinde, ilgili dönem içinde kullandırılan finansman/kredi tutarlarının faiz, komisyon ve masraf ve vade kırılımlarının aylık olarak toplanması ve 45 gün gecikme ile ortalama olarak ve konsolide şekilde faiz verisinin 3 aylık diğer verilerin ise aylık olarak paylaşılmasının planlandığı belirtilmiştir. Bununla birlikte taraf temsilcisi tarafından gönderilen cevabi yazıda, başvuruya yönelik revize talepte bulunulmuş ve bu başlık altında paylaşılması planlanan tüm verilerin birer aylık periyotlarda ve 45 gün geçecek şekilde eskitmek suretiyle konsolide olarak paylaşılması yönündeki talebin dikkate alınması talep edilmiştir. Ayrıca söz konusu rapor çerçevesinde yer verilecek veri setine yönelik bir örnek tablo sunulmuştur.

Tablo 17: Cevabi Yazıda Yer Verilen Finansman Kullanım Raporunda Kullanılacak Verilere Yönelik Örnek Tablo

Dönem	Türk Lirası	ABD Doları	Avro	Diğer Yabancı Para Birimi	Toplam
Finansman (Kredi)	... %	... %	... %	... %	100%
Tutar (Bin TL)					
Ortalama Vade (Gün)					
Ortalama Vade (Ay)					
Ortalama Faiz (%)					
Kaynak: Cevabi Yazı					

- (103) Tasarruf finansmanı şirketleri bakımından bireysel muafiyet değerlendirmesi yapılacak olan veriler ise mali veriler (bilanço ve kar zarar) ile muhtelif bilgiler içerisinde yer alan tasarruf fon havuzu verisinden oluşmaktadır.
- (104) Bireysel muafiyet kapsamında ele alınacak yukarıdaki verilerin kapsamına yönelik bu açıklamalardan sonra aşağıda söz konusu veriler bireysel muafiyetin dört şartı çerçevesinde değerlendirilecektir.

G.4.4.1. Malların Üretim veya Dağıtım ile Hizmetlerin Sunulmasında Yeni Gelişme ve İyileşmelerin ya da Ekonomik veya Teknik Gelişmenin Sağlanması

- (105) Bireysel muafiyet değerlendirmesinde aranan ilk olumlu koşulun sağlanıp sağlanmadığının tespitinde genel olarak, üretim ve dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, kalitenin artırılması, malın arzında devamlılığın sağlanması, yeni piyasalara girişin kolaylaştırılması ve yeni ürünlerin ya da üretim tekniklerinin bulunması hallerinde bu koşulun sağlandığı kabul edilmektedir.
- (106) Gerek Kurulun 15.02.2018 tarihli ve 18-05/79-43 sayılı kararında gerekse Bildirim Formunda;
- İlgili pazarlarda faaliyet gösteren teşebbüslerin pazarın büyüklüğü, bu pazardaki konumları, rakiplerin mevcut pozisyonu gibi hususlarda bilgi sahibi olmasını sağlayarak söz konusu teşebbüslerin pazarda kendilerini daha doğru konumlandırmalarına ve daha rasyonel karar almalarına imkân sağlayacağı,
 - Böylelikle teşebbüslerin, hangi pazarlarda ne tür finansman kaynaklarına ihtiyaç duyulduğu, hangi sektörlerde ne tür ekipmanların kiralandığı gibi hususlarda ayrıntılı veriye sahip olacakları ve daha doğru kararlar alabilecekleri,
 - Bunun yanında, ilgili pazarın büyüklüğü, arz ve talep yapısı gibi verilerin bilinmesiyle pazara girişlerin önünün açılacağı, pazara girmek isteyen teşebbüslerin pazarla ilgili hazır bilgiler edinebileceği ve risklerini en aza indirerek pazarda gelişebileceği,
 - Teşebbüslerin, sektörel bazda yaşanabilecek kriz ya da büyüme imkânları gibi bilgilere sahip olabileceği ve kendi kararlarını bu verilerin ışığında daha sağlıklı bir biçimde verebileceği,
 - FKB'ye üye teşebbüslerin, piyasa araştırması yapmanın uzun ve maliyetli olduğu ilgili sektör bakımından önemli bir kaynak israfının da önüne geçerek maliyet avantajı sağlayacağı,
 - Sonuç olarak, bu bilgi paylaşımları sonucunda ilgili pazarda daha etkin bir rekabetin tesis edilebileceği ve sözü edilen hususun ilgili pazarlardaki hizmetlerin sunumunda gelişme ve iyileşme sağlayabileceği

ifade edilmiştir.

- (107) Söz konusu hususların başvuru bakımından da geçerliliğini koruduğu, bu çerçevede bilgi paylaşımı uygulamasında menfi tespit kapsamında değerlendirilemeyecek veriler bakımından bu koşulun sağlandığı kanaatine varılmıştır.

G.4.4.2. Tüketicinin Yarar Sağlaması

- (108) İkinci olarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında rekabeti sınırlayıcı etkileri olan bir anlaşmanın Kanun kapsamında muafiyet alabilmesi için Kanun'un 5. maddesinin (a) bendinde koşul olarak getirilen mal ve hizmet sunumunda gelişme, iyileşme veya ekonomik ve teknik gelişmelerden tüketicinin de faydalanması gerekmektedir. Tüketicinin sağladığı faydanın ölçülmesi ve değerlendirilmesinde, fiyatlarda yaşanan düşüş, satış sonrası hizmetlerde artan etkinlik, ürün çeşitliliği, tüketicinin ürüne daha kolay ulaşımı, mal arzında devamlılık gibi unsurlar dikkate alınmaktadır.
- (109) Gerek Kurulun 15.02.2018 tarihli ve 18-05/79-43 sayılı kararında gerekse Bildirim Formunda,
- FKB tarafından uygulanacak bilgi değişimi sayesinde teşebbüslerin kararlarını daha rasyonel bir biçimde alabilecekleri ve bu durumun pazardaki rekabet düzeyinde artışa yol açabileceği,
 - Sözü edilen artışın, tüketicilerin talep ettiği ürünlerin/hizmetlerin sunumunda ve kalitesinde artışa ve bu ürünlerin maliyetlerinin azaltılması yönünde teşebbüsler üzerinde bir baskıya yol açabileceği,
 - Söz konusu baskının ise tüketicilere fiyat düşüşü olarak yansıyabileceği,
 - Ayrıca rekabet seviyesindeki artışın, tüketiciler açısından ürün çeşitliliğini artırarak tercih özgürlüğünü de olumlu yönde etkileyeceği,
 - Böylelikle, tüketicinin bu bilgi paylaşımından yarar sağlayacağı
- ifade edilmiştir.

- (110) Diğer yandan ortalama faiz/vade gibi verilerin kamuoyu ile konsolide olarak paylaşılması tüketicilerin kendilerine uygulanan ticari koşullar ile sektör ortalamasını karşılaştırmalarına imkân verebilecektir. Kendisine uygulanan ticari koşullar sektör ortalamasından olumsuz anlamda farklılaşan tüketiciler tercihlerini rakip teşebbüslere kaydırabilecektir.

- (111) Ayrıca sektörün konsolide bilgilerine erişen teşebbüsler aracılığıyla da tüketici faydası oluşabilecektir. Şöyle ki sektörün konsolide verilerine erişebilen teşebbüsler kendi fiyatlamaları ile sektör ortalamasını kıyaslayabilecek, kendilerinin pazardaki konumu hakkında daha isabetli değerlendirme yapma imkanı bulabilecektir. Dolayısıyla bu veriler, rakipleri karşısında konumu kötüleşen teşebbüsler bakımından erken bir uyarı niteliği taşıyacak ve bu teşebbüslerin ilerleyen dönemlerde rekabetçi aksiyon almalarını hızlandırarak tüketici faydasına olumlu anlamda etki edebilecektir.

- (112) Bu çerçevede 18-05/79-43 sayılı kararda ve bildirim formunda yer verilen hususların ibaşvuru bakımından da geçerliliğini koruduğu, bu çerçevede bilgi paylaşımı uygulamasında menfi tespit kapsamında değerlendirilemeyecek veriler bakımından bu koşulun da sağlandığı sonucuna varılmıştır.

G.4.4.3. İlgili Piyasanın Önemli Bir Bölümünde Rekabetin Ortadan Kalkmaması

- (113) Muafiyet kararı verilmesinde aranan bu ilk olumsuz şarta göre, muafiyete konu anlaşmanın; ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmasına neden

olmaması, bir başka deyişle sağlanan ekonomik gelişme veya fayda ile tüketicinin bundan yarar sağlaması durumlarının, rekabetin ortadan kaldırılması sonucunda elde ediliyor olmaması gerekmektedir. İlgili pazarın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkıp kalkmadığı değerlendirilirken dikkate alınması gereken başlıca hususların ise; pazarda hâlihazırda giriş engellerinin olup olmadığı, hâkim durumda olan bir teşebbüsün bulunup bulunmadığı, dikey anlaşmalar aracılığıyla giriş engeli yaratılıp yaratılmadığı, pazarın yapısı, tüketici tercihlerinin ne ölçüde kısıtlandığı olarak sıralanması mümkündür.

- (114) Finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketleri 5411 sayılı Kanun uyarınca BDDK gözetiminde faaliyet göstermektedirler. Bu bağlamda bahse konu teşebbüsler kuruluş ve faaliyet izinlerinin verilmesi gibi hususlarda BDDK'nın düzenlemelerine tabidirler. Bu durumun, ilgili pazara girişi tamamen ortadan kaldırmayacağı, ancak belli yükümlülükler uyma zorunluluğu ve faaliyet göstermenin izne tabi tutulması nedeniyle pazara girişleri geciktirebileceği değerlendirilmektedir. Bununla birlikte her üç pazar bakımından da, aşağıda yer verilen mevcut oyuncu sayısı ve bunların pazar payları dikkate alındığında yoğunlaşma seviyesinin orta seviyede, oyuncu sayısının ise fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 18: Finansal Kiralama Şirketlerinin İşlem Hacimleri Bakımından Pazar Payları (%)

Finansal Kiralama Şirketleri						
Şirketin Adı	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yapı Kredi Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İş Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Finans Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Garanti Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Bnp Paribas	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Aklease	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Burgan Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Vakıf Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ziraat Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Halk Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Siemens Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Alease	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Deniz Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Arı Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İng Leasing	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	100	100	100	100	100	100

Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı

- (115) Yukarıda yer verilen tablo 2018-2023 yılları arasında finansal kiralama hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin işlem hacimleri bakımından hesaplanan pazar payı verileri incelendiğinde; pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin ilgili yıllar itibarıyla pazar paylarının büyük ölçekte değişiklik göstermediği bu çerçevede finansal kiralama pazar yapısında önem arz eden bir değişiklik gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır. Pazar yapısı statik bir görünüm sergilemekle birlikte, her bir teşebbüsün pazar payları yakından incelendiğinde tüm teşebbüsler için 5 yıl boyunca durağan bir pazar payı sahipliğinden söz etmek mümkün olmayacaktır. Keza 2021 ve 2022 yıllarında Yapı Kredi ile İş Leasing arasındaki pazar payı farkı kapanarak 6 puandan 1 puana kadar gerilemiştir. 2019 yılında Ziraat Leasing pazardan çıkmış ancak buna rağmen pazarda ilk sırada yer alan Yapı Kredi Leasing'in pazar payında kayda değer bir artış gözlemlenmemiştir. Buna mukabil incelenen 5 yıl içerisinde Aklease, Vakıf Leasing ve Deniz Leasing'in pazar paylarını ortalama 3-4 puan artırdığı görülmektedir. Dolayısıyla pazarda yoğunlaşma eğilimi görülmediği, aksine pazardaki yoğunlaşmanın azaldığı söylenebilecektir.

Tablo 19: Türkiye Pazarında Faaliyet Gösteren Faktoring Şirketlerinin Ciroları Bakımından Pazar Payları (%)

Şirket Adı	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Yapı Kredi Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Vakıf Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
VDF Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
İş Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Garanti Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TEB Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Finans Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Deniz Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Halk Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tam Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Çağdaş Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Destek Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Kapital Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ulusal Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Fiba Faktoring AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Diğer	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	100	100	100	100	100	100
Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı						

- (116) Yukarıda 2018-2023 yılları arasında faktoring hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin sahip olduğu cirolar üzerinde hesaplanmış pazar payı verilerine ilişkin tablo incelendiğinde ise 2018 yılından 2023 yılına değin pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin pazar paylarının baz alınan bir önceki yıla kıyasla anlamlı derecede ayrışan bir değişiklik sergilemediği, bu doğrultuda gerek teşebbüslerin sahip olduğu pazar paylarının gerekse pazar yapısının statik bir görünüm sergilediği görülmektedir. İlaveten pazarda faaliyet gösteren en büyük dört oyuncunun pazar paylarının 2018-2023 yılları arasında gittikçe birbirine yakınlaştığı, 2018 yılında pazardaki en büyük rakip olan Yapı Kredi Faktoring'in kendisinden sonra gelen rakibi Garanti Faktoring ile arasındaki makasın giderek kapandığı, dolayısıyla zaman içinde pazarda daha dengeli bir dağılımın oluştuğu ve yoğunlaşma seviyesinin düştüğü gözlemlenmektedir.

Tablo 20: Türkiye Pazarında Faaliyet Gösteren Finansman Şirketlerinin Kredi Büyüklükleri Bakımından Pazar Payları (%)

Şirket	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Orfin Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Koç Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Mercedes Benz Kamyon Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Mercedes-Benz Finansman Türk AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Volkswagen Doğuş Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Turkcell Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
TEB Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Koç Fiat Kredi Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
ALJ Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
VFS Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Evkur Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Hemenal Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
DD Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Şeker Mortgage Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tırsan Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Türk Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Vodafone Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Quick Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Ofis Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Tom Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Doruk-Hepsi Finansman AŞ	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)	(....)
Toplam	100	100	100	100	100	100
Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı						

- (117) Yukarıdaki tabloda ise 2018-2023 yılları itibarıyla finansman pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin sahip olduğu kredi büyüklükleri baz alınarak hazırlanan pazar payı verileri incelendiğinde, pazarda irili ufaklı çok sayıda teşebbüsün faaliyet gösterdiği, her bir teşebbüsün pazar payı verileri incelendiğinde yıllar içerisinde dramatik değişimlerin yaşanabildiği anlaşılmaktadır.
- (118) Diğer yandan banka dışı finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren finansal kiralama, faktoring, finansman ve tasarruf finansman şirketlerinin faaliyet gösterdiği pazarlarda FKB üyesi teşebbüs sayısı ve ilgili pazarlardaki yoğunlaşma oranlarını içeren tabloya aşağıda yer verilmektedir.

Tablo 21: 2021-2023 yılları itibarıyla FKB'ye Üye Teşebbüs Sayısı ve Pazarlardaki Yoğunlaşma Oranları³¹

Teşebbüs	2021			2022			2023		
	Üye Sayısı	CR4 ³²	CR8	Üye Sayısı	CR4	CR8	Üye Sayısı	CR4	CR8
Finansal Kiralama Şirketleri	22	55	80	21	49	80	20	50	83
Faktoring Şirketleri	52	41	66	49	44	68	48	49	73
Finansman Şirketleri	18	64	88	20	59	83	23	67	90
Varlık Yönetim Şirketleri	22	63	84	23	68	71	27	60	80
Tasarruf Finansmanı Şirketleri	0	-	-	6	-	-	6	-	-

Kaynak: Bildirim Formu, Cevabi Yazı

- (119) Yukarıda yer verilen tablodan görülebileceği üzere finansal kiralama ve faktoring şirketleri bakımından, pazarda faaliyet gösteren teşebbüslerin sayısında azalma görülmektedir. Bununla birlikte finansman, varlık yönetim ve tasarruf finansmanı şirketleri bakımından pazarda faaliyet gösteren teşebbüs sayısının artma eğiliminde olduğu görülmektedir. İlaveten her bir sektör kırılımında pazardaki yoğunlaşma oranlarının son üç yılda ufak seviyelerde artış veya azalış gösterebildiği, genel olarak sabit kaldığı anlaşılmaktadır. Öte yandan BDDK tarafından; 2020 yılı içerisinde 1 faktoring şirketi ve 1 varlık yönetim şirketine kuruluş izni; 1 varlık yönetim şirketine faaliyet izni; 2021 yılı içerisinde 5 finansman şirketine, 3 varlık yönetim şirketine kuruluş izni; 1 faktoring şirketine, 2 finansman şirketine, 3 varlık yönetim şirketine faaliyet izni; 2022 yılı içerisinde ise 3 finansman şirketine, 2 varlık yönetim şirketine kuruluş izni; 4 finansman şirketine, 2 varlık yönetim şirketine, intibak talebi uygun görülen 6 tasarruf finansman şirketine faaliyet izni verilmiş olup, söz konusu pazarlara girişlerin devam etmekte olduğu görülmektedir.
- (120) En fazla teşebbüs sayısı faktoring sektöründe yer alırken, yoğunlaşma seviyesi de diğerlerine oranla daha düşük bir noktadadır. Öte yandan teşebbüslerin önemli bir kısmı bankacılık alanında faaliyet gösteren gruplara ait şirketlerden oluşmaktadır. Dolayısıyla pazarın %40'ını oluşturan en büyük dört firma dışında da mali gücü yüksek olan ve önemli sayılabilecek oyuncular bulunmaktadır. Benzer bir durum finansal kiralama sektörü için de söz konusudur. Her ne kadar oyuncu sayısı faktoring sektöründen daha az ve yoğunlaşma seviyesi yüksek olsa da, sektörde bankacılık alanında faaliyet gösteren teşebbüslerin iştiraki olan çok sayıda oyuncu yer almakta ve büyüme potansiyeli bulunmaktadır.
- (121) Finansman sektörü ise görece yoğunlaşma oranı en yüksek olmakla birlikte teşebbüs sayısında son yıllarda bir artış yaşanmıştır. Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararında da belirtildiği üzere; finansman sektörü diğerlerinden farklı olarak belli alanlarda uzmanlaşmış yahut yalnızca belli sektörlerle finansman sağlayan ve bu

³¹ İlgili tabloda pazar payı verileri ile yoğunlaşma oranları faktoring şirketleri bakımından ciroları, finansman şirketleri bakımından kredi büyüklükleri ve finansal kiralama şirketleri bakımından kira alacağı esas alınarak hesaplanmıştır (**Bildirim Formu**).

³² CR4 ve CR8 olarak ifade edilen ve piyasadaki pazar payı en yüksek ilk dört ve ilk sekiz firmanın pazar payları toplamını ifade eden yoğunlaşma endeksinin, kira alacağı üzerinden hesaplanan pazar paylarına göre belirlenmiştir (**Bildirim Formu**).

anlamda birbiri ile doğrudan bir rekabet içinde bulunmayan teşebbüslerden oluşmaktadır. Örneğin, en yüksek pazar payına sahip üç teşebbüs olan Orfin Finansman AŞ, VW Doğu Finansman AŞ ve Mercedes Benz Finansman Türk AŞ adlı kuruluşlar yalnızca otomotiv alanında ve yalnızca ilgili markalara ait araçların satın alınması durumunda finansman ihtiyacını karşılamaktadır. Dolayısıyla bu teşebbüslerin pazar paylarının yüksek olmasının başlıca nedeni satılan araçların değerlerinin ve adetlerinin yüksek olmasına bağlı olarak finansman ihtiyacının da yüksek olması ile açıklanabilecektir. Bunların dışında konut finansmanı gibi otomotiv dışı alanlarda uzmanlaşan finansman şirketleri ile Koç Finansman AŞ gibi tüm sektörlerde dönük finansman sağlayan teşebbüsler de bulunmaktadır. Yine anılan kararda belirtildiği üzere; finansman şirketleri dışında mevduat bankalarının sunduğu tüketici kredileri, araç kredileri ve mortgage kredileri de aynı müşteri kitlesine hitap etmesi nedeniyle pazarda değerlendirilebilecek finansman kaynaklarından. Bu durumda yukarıda yer verilen finansman şirketlerinin yanında yaklaşık 34 adet mevduat bankasının da aktif olduğu bir pazar yapısı karşısında finansman şirketlerinin önemli bir pazar gücünün bulunduğunu söylemek mümkün olmayacaktır.

- (122) Son olarak tasarruf finansmanı hizmetleri bakımından ise 2021’de yapılan düzenleme ile birlikte sektörün bir yeniden yapılanma geçirdiği ve söz konusu pazarda bu yeniden yapılanmanın etkilerinin devam ettiği gözlenmektedir. Sektörde son olarak Birevim Tasarruf Finansman AŞ’nin %55 oranındaki hisselerin Katılımevim Tasarruf Finansman AŞ tarafından devralınması süreci yaşanmış ve söz konusu devir işlemine Kurul tarafından izin verilmiştir³³.
- (123) FKB üyelerinin finansman sektörü içinde faaliyet gösteren aktörler olmaları sebebiyle banka ve diğer mali kuruluşlar üzerinde karşılıklı olarak bir rekabet baskısı oluşturdukları kanaatine varılmıştır. Bu anlamda sektörün gelişiminin, genel olarak finansman sektörünün rekabet düzeyi açısından önem taşıdığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte “*Sektörler Hakkında Bilgi*” başlığı altında yer verilen Tablo 9’da görüldüğü üzere bankaların finans sektörü içindeki pazar payının %83 seviyesinde olduğu, dolayısıyla banka dışı finansal kuruluşlardan olan FKB üyelerinin toplam mali sektör içerisindeki payının oldukça düşük olduğu anlaşılmaktadır.
- (124) Öte yandan, yukarıda yer verildiği üzere finansal kiralama, faktoring, finansman, varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı şirketlerinin piyasada faaliyet gösterebilmek için FKB’ye üye olma zorunlulukları bulunmaktadır. Bu açıdan FKB tarafından uygulamaya konulması düşünülen bilgi değişimi sistemi piyasadaki tüm oyuncuların katılımıyla gerçekleşecektir.
- (125) Yukarıda yapılan açıklamalardan bir önceki muafiyet kararından bu yana bilgi değişimi başvurusuna konu pazarların yapısında esaslı bir değişiklik yaşanmadığı anlaşılmaktadır. Bu çerçevede büyük ölçüde bir önceki başvuru ile aynı kapsamda olan yinelenen başvuru kapsamında da ilgili pazarların önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmayacağı ve 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesinin (c) bendinde belirtilen koşulun sağlandığı değerlendirilmektedir.

G.4.4.4. Rekabetin Zorunlu Olandan Fazla Sınırlanmaması

- (126) Bir anlaşmanın bireysel muafiyet alabilmesi için gerekli bu son koşulda, anlaşmanın ilk iki olumlu koşuldaki yararların elde edilmesi için daha az rekabeti sınırlayıcı bir yöntem söz konusu olmaması gerekmektedir.

³³ 04.07.2024 tarih ve 24-28/669-275 sayılı Kurul kararı.

- (127) Söz konusu koşula ilişkin 18-05/79-43 sayılı kararda özellikle, paylaşılan bilgilerin konsolide mi bireysel mi nitelikte olduğu ile yapılması planlanan paylaşımın finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin denetim ve gözetim merci olan BDDK tarafından yapılan paylaşımın sınırlarını aşıp aşmadığı üzerinde durulduğu görülmektedir. Bu çerçevede anılan kararda bireysel bazda ve BDDK'dan daha sık bir bilgi paylaşımı makul görülmemiş ve konsolide ve BDDK ile aynı paylaşım sıklığında yapılacak paylaşımların bu şartı sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (128) Önceki bölümlerde ifade edildiği üzere başvuru kapsamında FKB tarafından paylaşılması planlanan veriler konsolide nitelik taşımakta ve herhangi bir bireysel nitelikte paylaşım talebi bulunmamaktadır. Öte yandan paylaşılacak veri setleri ile ilgili bir ile üç ay arasında değişen paylaşım sıklığı ve 45 güne ulaşan eskitme süreleri öngörülmüştür. Diğer yandan bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilen 6 veriden 4'ü ise bir önceki muafiyet başvurusunun da konusunu oluşturmaktadır. Yukarıda yapılan analizlerde bir önceki karardan bu yana ilgili pazarlarda esaslı bir değişiklik yaşanmadığı ortaya konmuştur. Dolayısıyla bireysel muafiyet kapsamında değerlendirilen 6 veriden 4'ünü oluşturan i) Aktif yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı, ii) Finansman (kullandırım) tutarı, iii) Yeni açılan finansman kredileri ve iv) Alacaklar AL 100 Raporu bakımından bir önceki kararda belirtilen şekilde paylaşımın başvuru bakımından da muafiyetin bu şartını sağladığı sonucuna ulaşılmıştır.
- (129) Tüm bu tespitler ışığında, 1 Numaralı Talep bakımından bireysel muafiyetin tüm şartlarının sağlandığı kanaatine ulaşılmaktadır. Dolayısıyla söz konusu verilere yönelik olarak tekrarlanan muafiyet başvurusuna tekrar 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınabileceği değerlendirilmektedir.
- (130) Finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin kredi kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımını gösteren verilerin paylaşılmasına yönelik olarak ilk kez yapılan bireysel muafiyet başvurusundan oluşan 2 Numaralı Talebin ise muafiyetin bu dördüncü şartı kapsamında ayrıca ele alınması gerekmektedir.
- (131) Bildirimde söz konusu talep ile ilgili olarak 18-05/79-43 sayılı sayılı kararda yer alan şirketlerin aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılıma verisine atıf yapılmakta ve anılan kararda söz konusu verideki faiz verisine ortalama ve 3 aylık periyotlarla paylaşılması koşulu ile bireysel muafiyet tanındığına işaret edilmektedir. 18-05/79-43 sayılı sayılı kararda aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılım verisi bakımından yapılan değerlendirmeler, finansman (kredi) kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının üyelere aylık olarak toplanması ve 45 gün gecikme ile ortalama veri olarak kamu ve üyelere paylaşımı bakımından yol gösterici olacaktır. 18-05/79-43 sayılı kararda aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılım verisi ile ilgili olarak bildirimde konu alanlarda/pazarlarda finansman karşılığı uygulanan faiz, vade ve kullanılan para biriminin fiyatlamasının ana unsurları/fiyatlamaya doğrudan etki eden unsurlar olduğu, bu bağlamda fiyatlamaya ve satışlara ilişkin söz konusu verinin stratejik veri niteliğinde ve başvuru kapsamındaki rekabete duyarlılığı en yüksek kalemlerden biri olduğu değerlendirilmesi yapılmıştır.
- (132) Söz konusu kararda ilgili veriye yönelik olarak;

“Yukarıda da ifade edildiği üzere, söz konusu verinin Peer (Akran) Grup bazında bireysel paylaşımı koordinasyona ilişkin ciddi rekabetçi endişeler taşımakla birlikte, bu verinin bildirim formunda istenen detayda diğer veriler gibi konsolide

bir şekilde paylaşılmasının da benzer riskleri doğurma potansiyeli olduğundan bahsedilebilecektir. Nitekim konuya ilişkin geçmiş Kurul kararlarından Reklamcılar Derneği'ne ilişkin kararda da belirtildiği üzere, fiyat verisinin en düşük, en yüksek ve ortalama değerler şeklinde paylaşımı, fiyatların belli bir skala etrafında yoğunlaşması ihtimalini taşıdığı gibi, bu tür bir paylaşımın teşebbüslerin açık veya gizli bir anlaşmaya uyup uymadığı konusunda kontrol edici bir unsur haline dönüşmesi riski bulunmaktadır. İşbu bildirim açısından değerlendirildiğinde ise en düşük, en yüksek ve ortalama değerler detayında aylık bir paylaşımın özellikle aktif tarafında oranların belli bir kanal içinde yoğunlaşması sonucunu doğurabileceği²⁹, ayrıca paylaşım sıklığının da oranların birbirine yakınsaması sonucunu ortaya çıkarabileceği değerlendirilmektedir.

Diğer yandan TCMB örneğinde olduğu gibi sektörel düzeyde ve kamuoyu açısından bir bilgi kaynağı olması itibarıyla da söz konusu verinin paylaşımının tamamen engellenmemesi gerektiği değerlendirilmektedir. Bu itibarla söz konusu verinin diğer verilerden ayrı olarak bir önceki muafiyet kararında olduğu gibi üç aylık periyotlar halinde ve konsolide olarak ortalama faiz oranını içerecek şekilde üyelerle ve ayrıca konsolide olarak paylaşılması durumunda bireysel muafiyetin işbu şartı kapsamında değerlendirilebileceği kanaatine varılmıştır. Öte yandan anılan veri kapsamında paylaşılacak istenen Aktif/Yükümlülük Tutarlarının vade ve para birimi bazında dağılımı bakımından ise, vade ve para birimi unsurları doğrudan fiyata yönelik unsurlar olmadığından, bu grup verinin diğer veriler ile aynı periyotta ve konsolide olarak paylaşılmasının bu şartın sağlanması için yeterli olduğu değerlendirilmektedir.”

hususları ifade edilerek anılan verilerin paylaşılmasına menfi tespit tanınamayacağı ve bireysel bazda veri içermeyen ortalama faiz verisinin üçer aylık periyotlarla 45 gün gecikmeli paylaşılması bakımından bireysel muafiyet değerlendirmesi yapılabileceği belirtilmiştir.

- (133) Söz konusu yaklaşımın, benzer nitelikteki veriler olması itibarıyla başvuru kapsamındaki finansman (kredi) kullandırım tutarlarının faiz/komisyon ve masraf/vade kırılımları bakımından da izlenebileceği kanaatine varılmıştır. Daha önce de ifade edildiği üzere Finansman (kredi) kullandırım tutarlarının faiz/komisyon ve masraf/vade kırılımlarında paylaşılması söz konusu verinin fiyatlamaya ilişkin unsurlar barındırması ve bu kapsamda rekabete duyarlı nitelikte veri olması nedeniyle konsolide bazda paylaşılsa dahi menfi tespit kapsamında değerlendirilemeyecektir. Diğer yandan olası bir yakınsama sorunun önüne geçmek ve önceki kararlar tutarlı olmak adına söz konusu veri setinin aktif/yükümlülük verisi gibi üçer aylık periyotlar halinde ve 45 gün gecikme ile paylaşılması uygun olacaktır. Bu bağlamda FKB'nin, verilerin aylık periyotta paylaşılmasını öngören revizyon talebi olumlu karşılanmamaktadır. Bununla birlikte önceki karardaki usul izlenerek vade ve para birimi bazında verinin aylık periyotta yayımlanmasının, ortalama faiz verisinin ise üçer aylık periyotlarla yayımlanmasının ilgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması ve rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlandırılması şartlarını sağlayabileceği kanaatine varılmıştır.
- (134) Sonuç olarak ilk defa başvuruya konu 2 Numaralı Talep bakımından da yukarıda sayılan şekilde paylaşımın bireysel muafiyetin dört şartını da sağlayacağı değerlendirilmektedir.
- (135) Öte yandan 3 Numaralı Talebe yönelik tasarruf finansmanı şirketleri bakımından mali veriler (bilanço ve kar-zarar tabloları) ile muhtelif bilgiler içerisinde yer alan tasarruf fon

havuzu verisinin paylaşılmasına yönelik olarak ilk kez yapılan bireysel muafiyet başvurusundan oluşan 3 Numaralı Talebe ilişkin olarak yapılacak olan değerlendirmede öncelikle 18-05/79-43 sayılı karardan kısaca bahsedilmesinin yerinde olacağı değerlendirilmektedir. İlgili kararda mali verilere ilişkin olarak özellikle gelir tablosunun kalemleri incelendiğinde bu kalemler arasında ücret ve komisyonlar gibi FKB üyesi tarafından uygulanan fiyatlamaya ilişkin göstergeler sunan bilgilerin de bulunduğu görüldüğü belirtilmekte ve söz konusu verilerin rekabete duyarlı veri niteliğinde olduğu belirtilmektedir. Bu çerçevede söz konusu husus 4.3. numaralı bölümde söz konusu verilerin BDDK tarafından yayımlanmıyor oluşu ve tasarruf finansmanı hizmetleri pazarındaki son derece sınırlı oyuncu sayısı ile birlikte değerlendirilmiş ve anılan verilerin söz konusu pazar yapısında paylaşımının doğrudan menfi tespit kapsamında değerlendirilemeyeceği sonucuna ulaşılmıştır. Bununla birlikte söz konusu veriler 1 ve 2 numaralı Talep kapsamındaki verilerden farklı olarak 3 aylık periyotlarla ve 45 gün eskitilerek yayımlanacak olup söz konusu paylaşım periyodu ve geciktirme süresinin konsolide nitelikte paylaşım ile birlikte değerlendirildiğinde rekabetin zorunlu olandan fazla sınırlanmamasına hizmet edeceği, bu çerçevede bu veriler bakımından da bireysel muafiyetin dört şartının sağlandığı değerlendirilmektedir.

- (136) Aşağıdaki tabloda başvuru kapsamında yer alan veri paylaşım taleplerine yönelik ulaşılan sonuçlar özetlenmektedir.

Tablo 22: Başvuru Kapsamında Yer Alan FKB Bilgi Değişim Sistemi Menfi Tespit/Muafiyet Değerlendirmesine İlişkin Özet Tablo

Paylaşılan Bilgi	Periyot	Gecikme	Yayımlayan Kamu Kurumu	Açıklanma tarzı		Muafiyet/Menfi Tespit	Muafiyet Alamama Nedeni	Koşul
				Kamu	Üyelerine			
Faktoring, Finansal Kiralama, Finansman Şirketleri								
Alacaklar AL- 100 Raporu	1 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Bireysel Muafiyet	-	İl, bölge, taraflar, ülke ve sektör bazında konsolide bir şekilde ve çapraz kırılımların teşebbüslerin birbirlerinin verilerini tahmin edebilmelerine olanak vermeyecek şekilde yapılması
Aktif/Yükümlülük Tutarlarının Vade/Para Birimi/Maliyet Bazında Dağılımı	1 ay	45 gün	-	-	Konsolide	Bireysel Muafiyet	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	Faiz verisinin üç ayda bir ortalama değer olmak üzere konsolide olarak paylaşılması, vade ve para birimi verisinin konsolide olarak aylık paylaşılması
					Akran Grup Paylaşımı	X		
Finansman (Kullandırım) Tutarı	1 ay	45 gün	-	-	Konsolide	Bireysel Muafiyet	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	Konsolide olarak paylaşılması
					Bireysel	X		
Yeni Açılan Finansman Kredileri	1 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Bireysel Muafiyet	Rekabete duyarlı verilerin bireysel paylaşımını öngörmesi	Konsolide olarak paylaşılması
					Bireysel	X		
Finansman (kullandırım) tutarlarının faiz/komisyon ve masraf/vade kırılımının para birimi bazında dağılımı	1 ay /3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Bireysel Muafiyet	-	Faiz verisinin ortalama değeri baz alınmak üzere üç aylık periyotlarla ve 45 gün eskitilerek konsolide olarak paylaşılması

Paylaşılan Bilgi	Periyot	Gecikme	Yayımlayan Kamu Kurumu	Açıklanma tarzı		Muafiyet/Menfi Tespit	Muafiyet Alamama Nedeni	Koşul
				Kamu	Üyelerine			
Varlık Yönetim Şirketleri								
Mali veriler (sektör bilanço ve kar-zarar tabloları)	3 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	
Muhtelif Bilgiler	3 ay	45 gün	BDDK	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	
Sektör Özet Raporu	3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit	-	
Tasarruf Finansmanı Şirketleri								
Mali veriler (sektör bilanço ve kar-zarar tabloları)	3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Bireysel Muafiyet	-	-
Muhtelif Bilgiler	3 ay	45 gün	-	Konsolide	Konsolide	Menfi Tespit/Bireysel muafiyet (tasarruf fon havuzu verileri)	-	-
Kaynak: Bildirim Formu								

- (137) Bireysel muafiyete yönelik bu analizin ardından aşağıda FKB tarafından paylaşılması planlanan söz konusu verilerin üyelerden toplanma usulü ile veri güvenliği hususlarına ilişkin açıklama ve değerlendirmelere yer verilecektir.

G.4.5. Veri Toplama Uygulaması ve Veri Güvenliğine Yönelik Değerlendirme

- (138) Dosya kapsamında paylaşılması planlanan verilerin içeriğine ek olarak veri toplama ve veri paylaşma usulüne ilişkin olarak da değerlendirme yapma ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Veri toplama ve paylaşma usulüne ilişkin olarak taraf temsilcisi ile yapılan görüşmede ve FKB'den gelen cevabi yazılarda;

- FKB üyesi şirketlerin FKB'ye ait olan raporlama platformuna girecekleri ve müşteri kimliğine ilişkin bilgi içermeyen şifrelenmiş verilerin, yalnızca FKB İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Yöneticisi (.....) ve FKB İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Çalışanı (.....)'in erişimine açık olduğu, anılan verilere FKB yönetimi de dâhil olmak üzere başka kişilerin erişiminin mümkün olmadığı,
- FKB İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Yöneticisi (.....) ve FKB İstatistik ve Ekonomik Araştırmalar Çalışanı (.....) ile FKB arasında FKB veya üye şirketlerden elde edilen her türlü bilgi ve belgenin üçüncü taraflarla açıklanmamasını temin eden gizlilik sözleşmesinin bulunduğu,
- Öte yandan, FKB bünyesinde sistem yönetimi, barındırma ve destek hizmetinin Koç Sistem Bilgi ve İletişim Hizmetleri AŞ (KOÇ SİSTEM) tarafından sağlandığı,
- FKB'ye ait üye raporlarına sunucu ve sistem üzerinde yaşanabilecek sorun durumlarında sunucu ve sistemlerin geri döndürülebilmesi ya da sistem bakım faaliyetleri amacıyla KOÇ SİSTEM tarafından kontrol edilen bazı sistem yöneticisi hesaplarının da erişim yetkisi bulunduğu,
- Bildirime konu uygulama kapsamında elde edilen verilerin; veri setlerinin yedeklenmesi, veri güvenliğinin sağlanması ve BDDK'nın hâlihazırda düzenlemelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi adına FKB bünyesinde ihdas edilen bir veri merkezinde saklandığı,
- FKB tarafından üye teşebbüs veri setleri ile tertip edilen veri setlerinin paylaşımından önce ilgili verilerin benzer nitelikteki verileri paylaşmakta olan BDDK'nın verileri ile karşılaştırılarak çift taraflı doğrulamanın gerçekleştirildiği ve bu şekilde veri kalitesinin güvence altına alındığı

ifade edilmiştir.

- (139) Bununla birlikte FKB üyesi teşebbüsler, FKB bünyesinde bulunan bir sistem vasıtasıyla verilerini iletmekten ziyade verilerini doğrudan ilgili şahıslara e-posta ile göndermektedir. İlaveten FKB'ye ait sunucu ve sistem hizmetlerinin bağımsız bir teşebbüs tarafından sağlandığı ve sunucu ve sistemler üzerinde bağımsız teşebbüs çalışanlarının erişim imkânına sahip olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla FKB tarafından üye teşebbüslerin verilerinin toplulaştırılmasına yönelik söz konusu uygulama "veri sızıntısı" ihtimalini gündeme getirmektedir.
- (140) Bu noktada, FKB üyelerinin ilgili veri setlerini e-posta üzerinden FKB'nin veri sorumlusuna iletmesine dayalı hâlihazırdaki veri toplama usulünün, güncel teknolojik gelişmeler ve veri güvenliğinin artan önemi dikkate alınarak güncellenebileceği değerlendirilmektedir. FKB üyelerinin, kendileri tarafından oluşturulan bir şifre ile giriş yapabildikleri ve ilgili veri seti türüne göre özel kurgulanmış hazır şablonların bulunduğu bir arayüz üzerinden FKB'ye verilerini iletmeleri, dijital ortamda ilgili verilerin

daha nitelikli şekilde analizine imkân tanıyabilecek olup diğer taraftan böylesi bir veri toplama sistemi ile toplanan verilere kimlerin eriştiği ve sisteme kimler tarafından ne zaman giriş yapıldığı kayıt altına alınarak verilerin güvenli bir şekilde saklanıp saklanmadığının etkin denetimi mümkün olabilecektir. Bu sayede bildirim konu bilgi paylaşımından doğacak etkinlik kazanımlarının artırılması ve ilgili verilerin Kurul kararlarında ortaya konulan çerçevede toplanması ve paylaşılmasının temin edilmesi kolaylaşabilecektir.

- (141) Konuyla ilgili benzer bir karar olan *TBB Risk Merkezi* kararında³⁴ Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından üyelerle paylaşılan istatistiki raporların eski uygulamada, üyeler tarafından PDF formatında e-posta ile gönderildiği, ancak TBB'nin uygulamasında değişiklik yaparak üyelerin dijital ortamda verilen yetki çerçevesinde (üyelere verilecek kullanıcı adı ve şifreyle) TBB sistemine web ortamından veri girişi yapması ve bu verilere ulaşmasının planlandığı görülmektedir. Kararda, geçmiş uygulamada her bir üyenin sadece sektörüne ilişkin rakamları kendisine PDF formatında iletilen raporda görebildiği, planlanan güncelleme ile üyelerin kendi rakamlarıyla beraber içinde bulundukları sektörün toplam rakamlarını da görebildiği belirtilmiştir. Ayrıca üyelerin, kendilerine ait veriyi sektöre ilişkin toplam veri ile web ortamında interaktif olarak karşılaştırabileceği ve analiz etme imkânına sahip olabileceği tespit edilmiştir. Bu yöntemle, ilgili paylaşım uygulamasında verilerin sistem üzerinden girilerek veri girişi ve sorgulamasının daha hızlı ve güvenli gerçekleştirilebileceği tespit edilmiştir. Sonuç olarak FKB'nin mevcut uygulamasında ortaya çıkan paralel endişelerin ilgili TBB kararında belirtilen uygulamaya benzer nitelikte bir veri paylaşım portalının hayata geçirilmesi sonucunda giderilebileceği değerlendirilmektedir.
- (142) Son olarak FKB ile yapılan görüşmede teşebbüs birliği yetkilileri Kurul tarafından önerilmesi durumunda, portal aracılığıyla veri toplama usulünün, FKB Yönetim Kurulu kararının alınmasının akabinde 12 aylık bir süre sonunda uygulanabileceğini ifade etmiştir. Sonuç olarak FKB tarafından, üye teşebbüslerin kendilerine özel kullanıcı adı ve şifre ile sisteme giriş yaparak verilerini iletebildiği, sisteme tüm girişlerin ve veri erişiminin kayıt altına alınabildiği ve sistem kapsamında toplanan verilerin güncel teknolojik imkânlar gözetilerek üst seviyede güvenliğinin sağlanabildiği bir teknik altyapının 12 ay içinde tesis edilmesi ve sonrasında bildirim konu veri toplama faaliyetinin bu altyapı üzerinden gerçekleşmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.
- (143) Dolayısıyla söz konusu verilere ilişkin sunulan bireysel muafiyet başvurusunun bildirim konu teknik altyapının (en çok 12 ay içinde) tesis edilmesi ve veri toplama faaliyetinin bu altyapı üzerinden gerçekleşmesi şartıyla bireysel muafiyetten yararlanabileceği kanaatine ulaşılmıştır.
- (144) Sonuç olarak yukarıda yer verilen bilgi ve değerlendirmeler ışığında; varlık yönetimi ve tasarruf finansmanı şirketlerinin sektör, bilanço, kâr-zarar tabloları, personel sayısı gibi verilerini paylaşması uygulamasının rekabeti kısıtlayıcı etkide bulunma ihtimali olmadığından menfi tespit belgesi verilebileceği; yukarıda detayına yer verilen teknik altyapının gerekçeli kararın tebliğinden itibaren (en çok 12 ay süre içerisinde) oluşturulması ve finansman (kredi) kullandırım tutarlarının faiz/komisyon ve masraf/vade kırılımları veri setinin üçer aylık periyotlar halinde ve 45 gün gecikme ile yayımlanması şartıyla;

³⁴ Kurulun 08.12.2021 tarih ve 21-59/845-416 sayılı kararı.

- i) finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin olan; aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı, finansman tutarı ve yeni açılan finansman kredileri gibi verilerinin paylaşımı ve
- ii) finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerine ilişkin kredi kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımını gösteren verilerin paylaşımı

faaliyetlerinin bireysel muafiyetten yararlanabileceği kanaat ve sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

(145) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,

- 1- Varlık Yönetimi şirketleri açısından mali veriler, muhtelif bilgiler ve sektör özet raporu; Tasarruf Finansmanı şirketleri bakımından ise muhtelif bilgileri içeren verilerin (tasarruf fon havuzu verisi hariç olmak üzere) üçer aylık periyotlarla 45 gün eskitilerek ve konsolide olarak Finansal Kurumlar Birliği tarafından paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilebileceği, öte yandan Tasarruf Finansmanı şirketleri bakımından muhtelif bilgiler içerisinde yer alan tasarruf fon havuzu verisi ile mali verilerin üçer aylık periyotlarla 45 gün eskitilerek ve konsolide olarak Finansal Kurumlar Birliği tarafından paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi uyarınca menfi tespit belgesi verilemeyeceği, ancak söz konusu uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına,
- 2- Kurulun 15.02.2018 tarih ve 18-05/79-43 sayılı kararı uyarınca 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınan;
 - Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketleri bakımından aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı ve Alacaklar AL-100 Raporu,
 - Faktoring şirketleri bakımından finansman (kullandırım) tutarı,
 - Finansman şirketleri bakımından yeni açılan finansman kredileriverilerinin Finansal Kurumlar Birliği tarafından birer aylık periyotlarla 45 gün eskitilerek ve konsolide olarak paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceğine, bununla birlikte söz konusu uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına,
- 3- Aktif/yükümlülük tutarlarının vade/para birimi/maliyet bazında dağılımı verisinin paylaşımına, vade ve para birimi bakımından diğer verilerle aynı periyotta paylaşım yapılabilecek olmakla birlikte, faiz verisinin ortalama değeri baz alınmak üzere paylaşım periyodunun 3 ay olarak belirlenmesi koşuluyla 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına,
- 4- Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman şirketlerine ilişkin finansman kullandırım tutarlarının faiz, komisyon, masraf ve vade kırılımının para birimi bazında dağılımını gösteren verilerin birer aylık periyotlarla ve 45 gün eskitilerek konsolide olarak paylaşılması uygulamasına 4054 sayılı Kanun'un 8. maddesi kapsamında menfi tespit belgesi verilemeyeceği, bununla birlikte finansman kullandırım tutarlarının faiz verisinin ortalama değeri baz alınmak üzere 3 aylık periyotlarla ve 45 gün eskitilerek konsolide olarak paylaşılması koşuluyla ilgili uygulamaya 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi çerçevesinde 5 yıl süreyle bireysel muafiyet tanınmasına,
- 5- Yukarıdaki bentlerde bireysel muafiyet tanındığı belirtilen veri paylaşım faaliyetleri kapsamında muafiyetin bir şartı olarak söz konusu verilerin paylaşımına ilişkin nitelikli bir

teknik altyapının gerekçeli kararın tebliğinden itibaren (en çok 12 ay içinde) oluşturulmasına ve durumun Rekabet Kurumuna tevsik edilmesine gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.